

Memorandum Etnisch-Culturele Diversiteit

Gemeenteraadsverkiezingen Brugge 2024

Inleiding	3
Deelnemers	3
Ons uitgangspunt	3
Brugge en diversiteit	3
Onze aanbevelingen samengevat in één pagina	4
Brugge in Cijfers	5
1. De funderingen verstevigen	10
1.1 Horizontaal diversiteitsbeleid	10
1.2 SDG-toets bij beleidsmaatregelen	10
1.3 Diversiteitsdienst versterken	11
1.4 Diversiteitsdienst uitbouwen tot een intercommunale dienst	11
1.5 Participatie en Inspraak	12
1.6 Ondersteuning van het verenigingsleven	14
2. Toegankelijke dienstverlening	16
2.1 Huis van de Bruggeling	16
2.2 E-inclusie	16
2.3 Taalbeleid	17
2.4 Taaltoegankelijkheid	18
2.5 Toeleiders in diversiteit	20
3. Onthaalbeleid	20
3.1 Onthaal op maat	21
3.2 Oefenkansen Nederlands	22
3.3 Inhoudelijke ondersteuning en procesbegeleiding buddy's en vrijwilligers	23
4. Gelijke Kansen	26
4.1 Huisvesting	26
4.2 Onderwijs	30
4.3 Tewerkstelling	34
4.4 Mobiliteit	37
4.5 Welzijn en Gezondheid	39
5. Non-discriminatie	40
5.1 Eén meldpunt	40
5.2 ECCAR	40
= European Coalition of Cities Against Racism (and discrimination)	40
6. Sociale Cohesie, Vrije Tijd en Cultuur	42
6.1 Representatieve beeldvorming / Inclusieve communicatie	43
6.2 Samenbrengen bevolkingsgroepen	44
7. Bijzondere doelgroepen	47
7.1 Kwetsbare vrouwen en meisjes	47
7.2 Doortrekkersterrein voor woonwagenbewoners	48
7.3 De moslingemeenschap	48
7.4 Mensen zonder wettig verblijf	49

Inleiding

Deelnemers

Dit memorandum is het resultaat van overleg met vijftig **sleutelfiguren** die **beroepsmatig** of via een doorgedreven **vrijwilligersengagement** zich inzetten voor een divers, verdraagzaam en gastvrij Brugge.

Ons uitgangspunt

Hoewel etnisch-culturele diversiteit het uitgangspunt vormt van dit memorandum, streven we naar een inclusief beleid. Heel wat knelpunten of ervaringen zijn immers niet uniek voor personen met een buitenlandse herkomst. Daarom streven we naar een beleid dat verschillende groepen ten goede komt: o.a. (kans)armen, kortgeschoolden, mensen met een beperking, ouderen ...

Zij worstelen vaak met dezelfde drempels in openbare en sociale dienstverlening, cultureel en vrijetijdsaanbod, huisvesting, gezonde voeding, efficiënt en betaalbaar transport ...

Maar een inclusief beleid houdt automatisch ook rekening met verschillen. Specifieke maatregelen blijven dus noodzakelijk om tegemoet te komen aan de noden van de meest kwetsbare groepen.

Kortom: wij zijn voorstander van het principe '**algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig**'.

Brugge en diversiteit

De voorbije jaren is in de stad Brugge rond het thema diversiteit een goed beleid gevoerd. Er zijn betekenisvolle stappen gezet. Wat goed is, moeten we bewaren. Tegelijk moeten we dat beleid verdiepen en verbreden, verder bouwen op de stappen die gezet zijn. Een stad kan en moet een **positief, pragmatisch en gedurfd beleid** voeren rond diversiteit. In dit thema maakt de nabijheid van het lokale bestuur het mogelijk om de publieke opinie te leiden i.p.v. ze te ondergaan.

Er is geen alternatief. Het thema zal blijven. Aan ons de keuze om er op een positieve manier werk van te maken. Het alternatief is dat we blijven steken in rancune, problemen zoeken en tegenstellingen vergroten i.p.v. aan oplossingen te werken. **Inclusie is een werkwoord: voor het beleid, het middenveld en de burger.**

De situatie in Brugge is enigszins anders dan in de meeste andere steden in Vlaanderen. Het aandeel mensen met migratieachtergrond is klein, maar niet verwaarloosbaar en groeiend. Dat valt niet tegen te houden of te negeren. We delen de zorg om de fouten die de voorbije decennia op andere plaatsen gemaakt zijn niet opnieuw te maken. We moeten samen werk maken van integratie, wegwerken van discriminatie en structurele achterstelling in onderwijs, wonen of tewerkstelling. We zoeken samen naar een draagvlak voor een realistisch, zorgzaam en positief verhaal, een verhaal van plichten én rechten, zowel voor mensen met als zonder migratieachtergrond.

Van nieuwkomers mogen we verwachten dat ze zich integreren, van de gevestigde Bruggelingen mogen we een open houding en non-discriminatie verwachten. **Kansen moet je krijgen, kansen moet je nemen.** Zo zorgen we ervoor dat het Brugse verhaal rond diversiteit er een wordt zonder radicalisering of sociale onrust, maar iets dat kan bijdragen aan een betere wereld, een sterke economie en het behoud van de welvaartsstaat.

Onze aanbevelingen samengevat in één pagina

- Vertrek vanuit **inclusie, gelijke kansen** en **sociale cohesie**.
- Kies voor een **horizontaal beleid**, gestuurd vanuit de **centrale beleidscel**.
- **Werk** meer en beter **samen** binnen de **Groep Brugge** én in de **regio**.
- Bouw een **kenniscentrum cultuursensitief handelen** uit.
- Bouw een **steunpunt voor buddywerkingen** uit.
- Blijf werken aan goed **onderwijs**.
- Ga voor een beter **huisvestingsbeleid**.

In deze moeilijke tijden waarin we leven is het belangrijk om **een realistische en positieve boodschap** te brengen rond diversiteit. Politici moeten vanuit zelfvertrouwen durven uitstralen dat samenleven mogelijk is.

We moeten allen samen -politiek, middenveld en burgers- mensen samenbrengen. Diversiteitsbeleid moet een deel zijn van een bredere visie waarin de stad werkt aan sociale cohesie.

Werken aan sociale cohesie en diversiteit is een opdracht voor alle stadsdiensten. Je kan het niet opsluiten in een Diversiteitsdienst, het moet een opdracht zijn voor alle diensten in de stad: welzijn, cultuur, sport, bevolking, werk... Het diversiteitsbeleid moet **een horizontaal beleid** zijn, **aangestuurd vanuit de centrale beleidscel**, diversiteit is "Chefsache".

Diversiteit is geen eenvoudige materie. Het veronderstelt kennis en vaardigheid. Het is gedramatiseerd en gemediatiseerd, en daardoor is het gesprek gepolariseerd. Het Vlaamse beleid is meestal richtinggevend en faciliterend, soms is het een hindernis. Je moet dit thema lokaal pragmatisch aanpakken: wat werkt, wat werkt niet? Niet iedereen heeft het in de vingers. Het lijkt ons nodig om de **kennis en ervaring** rond het thema te **versterken** en te **delen**. Met stadsdiensten onderling, met het middenveld, met actoren uit de omliggende gemeenten. Als er een beleidsterrein is waar samenwerking en coördinatie nodig is, dan is het wel diversiteit. Daarom pleiten we voor beter **samenwerken**, het thema op het niveau van de **referentieregio** aanpakken, een lokaal of regionaal **kenniscentrum cultuursensitief handelen** uitbouwen, een **steunpunt** uitbouwen voor **vrijwilligers en/of buddy's**, het delen van informatie (waar kan je voor wat terecht?).

In veel aspecten van het diversiteitsbeleid spelen buddy's een belangrijke rol: praat-buddy's, woon-buddy's, cultuur-buddy's, rij-buddy's... Soms maakt het beleid de zaken zo complex dat er buddy's nodig zijn om mensen door de complexiteit te leiden. De **vrijwillige inzet van buddy's** is goed, maar **automatische rechtentoekenning** is beter en **buddy-inzet kan professionele inzet niet vervangen**. Buddy's zijn geen oplappers of gatenvullers, ze zijn een waardevolle aanvulling op beleid en professionele inzet. Buddy's moeten niet alleen ten dienste staan van nieuwkomers, maar ook van zogenaamde 'oudkomers' of andere mensen met migratieachtergrond of specifieke noden. De laatste jaren zijn er veel initiatieven ontstaan, al dan niet vanuit de overheid. Soms is die inzet overdacht, soms is ze holder de bolder opgezet en niet goed omkaderd. De inzet van buddy's moet altijd goed omkaderd zijn door professionals en die ondersteuning kan best worden samengebracht in een **buddypunt**, waar buddy's vanuit verschillende werkingen bijstand en omkadering kunnen vinden.

Goed **onderwijs**, dat de noden van de doelgroep begrijpt en hen kansen tot sociale promotie aanbiedt, dat blijft essentieel om integratie te laten slagen. Net zoals iedereen willen ook nieuwkomers of mensen met een migratieachtergrond dat kinderen hun talenten ontwikkelen. De stad moet blijven doen wat ze hier ter ondersteuning kan doen. En de allermeest gehoorde verzuchting bij iedereen met een laag inkomen is: **huisvesting**. Er is een **wooncrisis** in Vlaanderen en het Vlaamse beleid negeert die crisis. De stad moet alle zeilen bijzetten om hier wél een verschil te maken, voor iedereen met een laag inkomen.

Brugge in Cijfers

In vergelijking met andere centrumsteden heeft Brugge een lange tijd relatief weinig etnisch-culturele diversiteit gekend. De arbeidsmigratie uit de periode na WO II had een beperkte impact op West-Vlaanderen, maar de **laatste decennia** is ook hier de **diversiteit sterk toegenomen**. Vandaag is Brugge een diverse stad die, net als de rest van Vlaanderen, steeds diverser wordt.

Onderstaande cijfers geven een zicht op de etnisch-culturele diversiteit in Brugge. We starten met een brede focus op 'herkomst', en vernauwen de focus daarna naar 'nationaliteit' en 'nieuwkomers'.

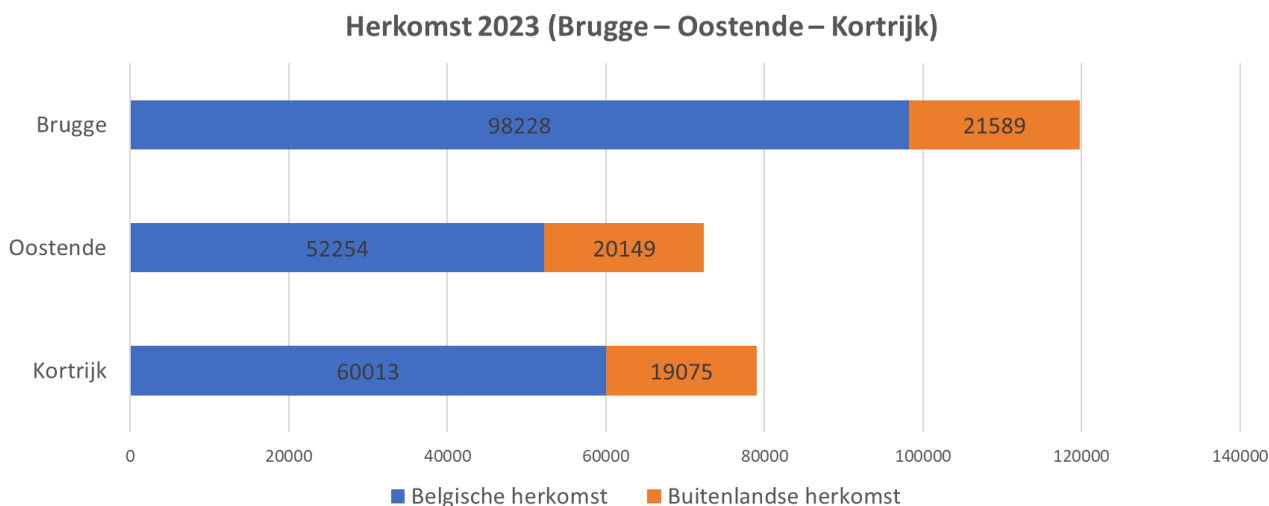
Alle cijfers zijn afkomstig van de [gemeente-stadsmonitor](#) of [provincies.incijfers.be](#).

Cijfers m.b.t. herkomst

Dit hoofdstuk behandelt cijfers m.b.t. herkomst. Iemand wordt gerekend tot de groep **'inwoners met buitenlandse herkomst'** indien de **eerste nationaliteit** (geboortenationaliteit) van de **persoon zelf** en/of van **minstens één ouder niet Belgisch** is.

Een aantal groepen zijn niet zichtbaar in deze cijfers:

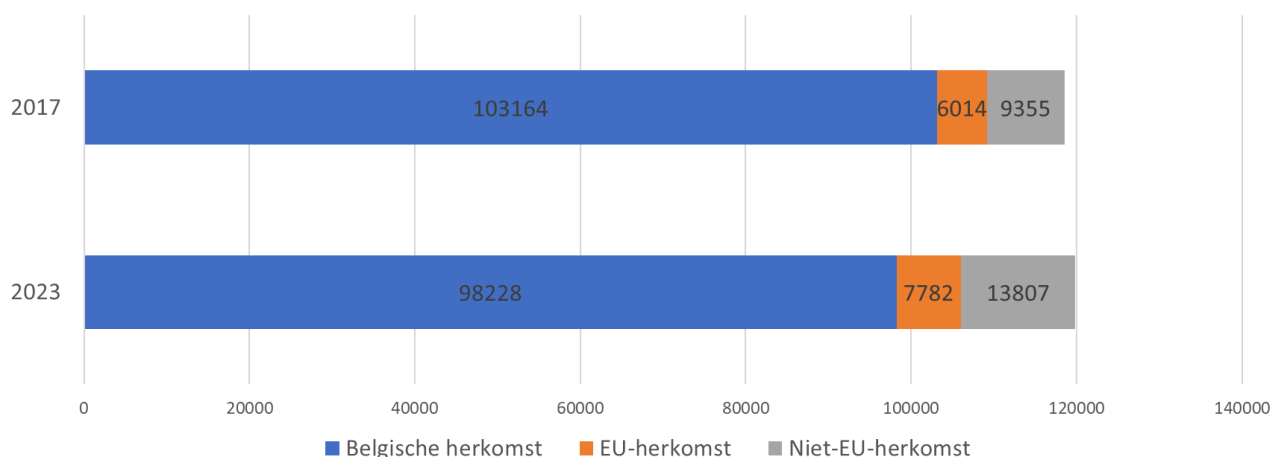
- Verzoekers om internationale bescherming ('asielzoekers') van wie de procedure nog loopt.
- Oekraïners met statuut 'subsidiare bescherming' (= meerderheid van de Oekraïners die na de start van de oorlog aankwam).
- Personen zonder wettig verblijf ('sans-papiers').

Bovenstaande grafiek vergelijkt het aantal personen met buitenlandse herkomst in **Brugge, Oostende en Kortrijk**. In absolute aantallen hebben deze steden een vergelijkbare populatie van mensen met een buitenlandse herkomst. Doordat de totale bevolking van Oostende en Kortrijk kleiner is, weegt het aandeel inwoners met buitenlandse herkomst daar procentueel wel sterker door.

- **Brugge: 18,0%** buitenlandse herkomst
- **Oostende: 27,8%** buitenlandse herkomst
- **Kortrijk: 24,1%** buitenlandse herkomst

Herkomst Brugge (2017 – 2023)

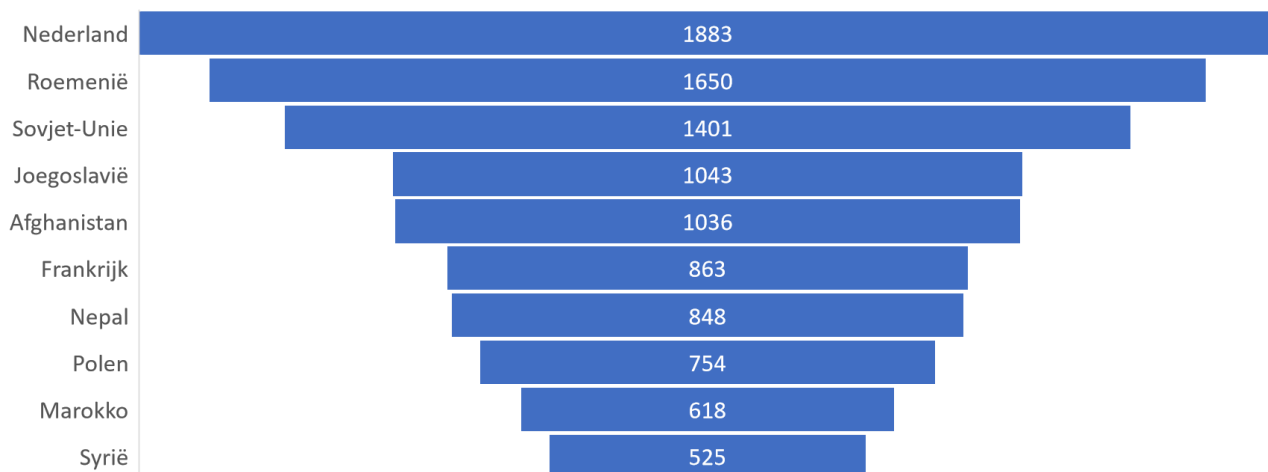

Bovenstaande grafiek vergelijkt de Brugse situatie bij de **gemeenteraadsverkiezingen van 2018 en van 2024** (cijfers telkens van één jaar voor de verkiezingen, want cijfers van 2024 zijn nog niet beschikbaar).

In vergelijking met zes jaar geleden is het aantal Bruggelingen zonder buitenlandse herkomst gedaald, en het aantal mét buitenlandse herkomst gestegen. Hierdoor is het percentage inwoners met **buitenlandse herkomst** tussen 2017 en 2023 gestegen **van 13,0% naar 18,0%**.

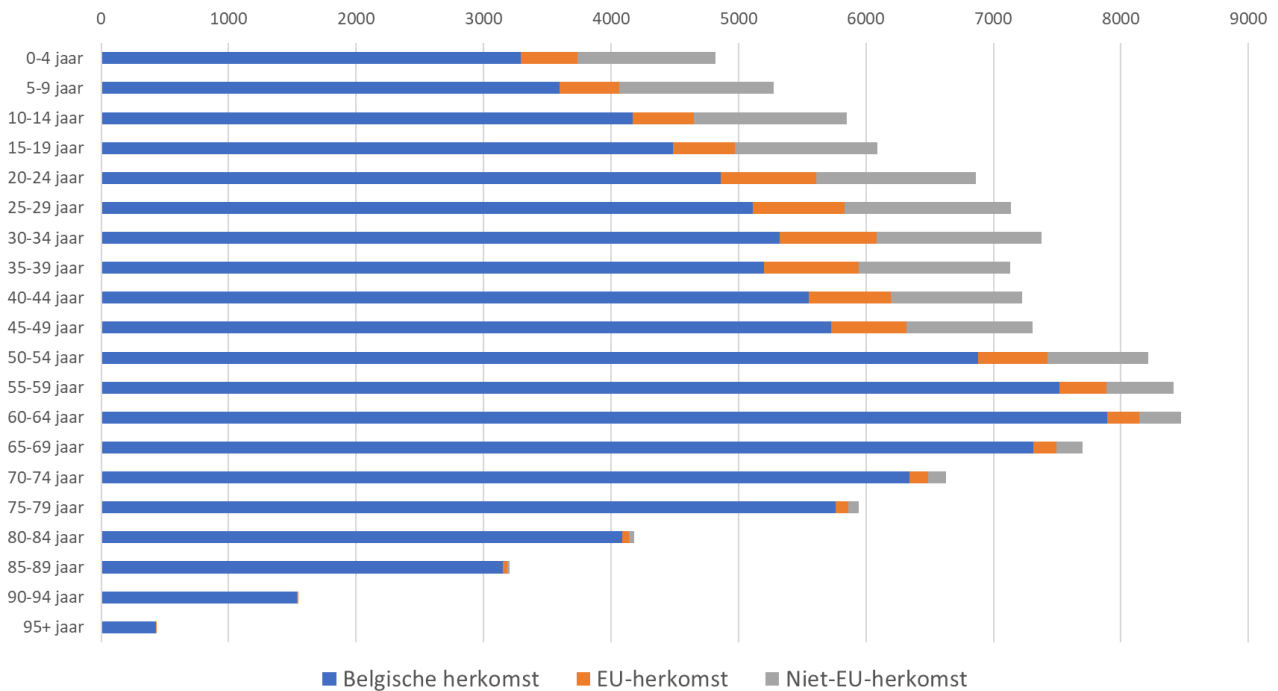
Deze personen vestigen zich vooral in **Zeebrugge** en in het **stadscentrum** van Brugge. Daar stijgen de percentages inwoners met buitenlandse herkomst respectievelijk naar **30,7% en 29,6%**.

Top 10 herkomstnationaliteiten (Brugge, 2023)

Hier zien we de top **10 herkomstnationaliteiten in Brugge**. Doordat er wordt gekeken naar de eerste nationaliteit van de persoon en diens ouders, staan hier ook landen tussen die nu niet meer bestaan (Sovjet-Unie en Joegoslavië).

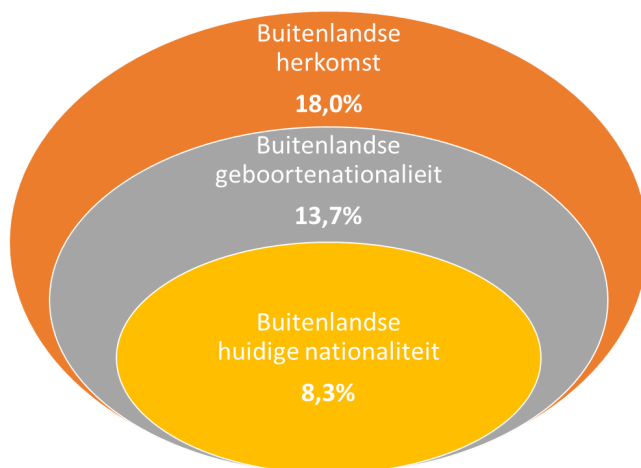
Leeftijdverdeling herkomst (Brugge, 2023)

Het aantal personen met buitenlandse herkomst is niet gelijk verdeeld over de leeftijdsgroepen. Onder de Brugse jongeren (0-24 jaar) heeft 29,4% een buitenlandse herkomst. Bij de jongste groep (0-4 jaar) is dat 31,7%. Pas bij de leeftijdsgroepen vanaf 60 jaar zakt het aandeel onder de 10%. Mensen met buitenlandse herkomst **dringen de vergrijzing** dus een stukje **terug** in Brugge.

Cijfers m.b.t. nationaliteit

Onderstaande cijfers hebben betrekking op de **huidige nationaliteit**. Personen met een niet-Belgische nationaliteit worden ook wel ‘niet-Belgen’ genoemd.

Het gaat hier dus om een beperktere groep dan in bovenstaand hoofdstuk. Terwijl in 2023 18,0% van de Bruggelingen een buitenlandse herkomst heeft, heeft slechts **8,3% een buitenlandse nationaliteit**. Dat is een stijging in vergelijking met 2017, toen was dit nog 5,7%.

In 2023	Brugge	Oostende	Kortrijk
Aantal (absoluut)	9.908	8.773	8.558
Aandeel (procent)	8,3 %	12,1 %	10,8 %

Als we de vergelijking maken met **Oostende en Kortrijk**, zien we dat deze steden in absolute aantallen iets minder inwoners met buitenlandse nationaliteit hebben, maar procentueel wel meer.

Cijfers m.b.t. instroom van nieuwkomers

Ten slotte zoomen we nog even in op de instroom van nieuwkomers. Nieuwkomers zijn personen die zich **recentelijk, voor het eerst en voor lange duur**, d.w.z. meer dan 3 maanden, **in Vlaanderen** komen vestigen. Verzoekers om internationale bescherming ('asielzoekers') worden hier pas bijgeteld nadat ze een **positief antwoord** hebben ontvangen op hun **asielaanvraag**.

De cijfers hebben telkens betrekking op het aantal personen dat in de loop van een jaar gearriveerd is.

	Brugge	Oostende	Kortrijk
Aantal (absoluut) - 2016	855	702	515
Aantal (absoluut) - 2022	903	491	743

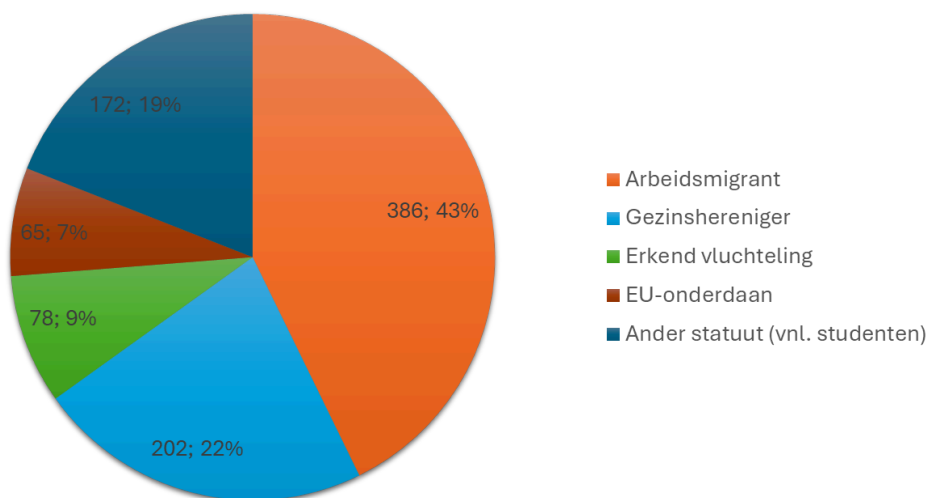
In **Brugge** waren er in 2016 en 2022 **meer** nieuwkomers dan in Oostende en Kortrijk.

Dit is belangrijk, want nieuwkomers hebben omwille van hun recente aankomst in Vlaanderen vaak **specifieke noden** (bv. taaldrempels, culturele verschillen ...).

Binnen de groep nieuwkomers is er een grote verscheidenheid aan verblijfsstatuten.

Van de **903** Brugse nieuwkomers in 2022 zijn er:

Instroom nieuwkomers 2022 (naar verblijfsstatuut)

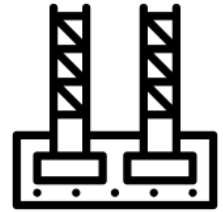
Conclusies

Als we bovenstaande cijfers met het **Vlaamse gemiddelde vergelijken**, kunnen we onderstaande conclusies trekken (cijfers 2022):

- Kijken we naar het **percentage** inwoners met **buitenlandse herkomst**, scoort Brugge duidelijk lager dan het Vlaams gemiddelde: in 2022 heeft 16,55% van de Bruggelingen een buitenlandse herkomst t.o.v. 25,04% van de Vlamingen.
- In **absolute aantallen** zijn er in 2022 19.617 personen met **buitenlandse herkomst** in Brugge. Brugge staat daarmee op de 11de plaats van alle Vlaamse steden en gemeenten.
- Kijken we naar het **aandeel nieuwkomers** in 2022, dan scoort Brugge (met 7,62 nieuwkomers per 1000 inwoners) hoger dan het Vlaams gemiddelde (met 7,09 nieuwkomers per 1000 inwoners).
- In **absolute aantallen** vestigen zich in 2022 903 **nieuwkomers** in Brugge. Daarmee staat Brugge op de 4de plaats van alle steden en gemeenten (na Antwerpen, Gent en Leuven).

Samenvattend kunnen we stellen dat Brugge **procentueel minder divers** is dan het Vlaams gemiddelde, maar de etnisch-culturele diversiteit **wel groot is in absolute aantallen**. Bovendien is de **instroom van nieuwkomers groter** dan het Vlaams gemiddelde, waardoor Brugge aan een **inhaalbeweging** lijkt bezig te zijn.

1. De funderingen verstevigen

1.1 Horizontaal diversiteitsbeleid

Diversiteit is in **alle segmenten van de samenleving** aanwezig en is dus een aspect waar **elke stadsdienst** zich bewust moet van zijn en naar handelen. Diversiteitsbeleid is niet iets van de Diversiteitsdienst of het Agentschap Integratie en Inburgering, we moeten het veel breder zien. Er moet in elke stadsdienst ervaring en feeling zijn voor het thema.

Een **toekomstgericht diversiteitsbeleid** richt zich niet alleen tot nieuwkomers, maar tot de **hele bevolking**. Veel acties komen immers iedereen ten goede: iedereen heeft recht op een toegankelijke dienstverlening, op betaalbaar wonen, op klare taal, op een cultuursensitief beleid, op aandacht voor inclusie ... Diversiteitsbeleid mag dus niet leiden tot partiële oplossingen voor specifieke doelgroepen. Het moet een **inclusief beleid** worden op alle vlakken.

Onder het motto '**algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig**' kunnen we specifieke accenten nooit helemaal uitsluiten. Die blijven zinvol in bv. anti-discriminatie, intercultureel samenleven ...

Signaal	Diversiteit is horizontaal beleid dat één dienst moet overstijgen.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Neem de visie van het stadsbestuur op diversiteit op in de algemene beleidsnota en zorg dat de opvolging van deze visie vanuit de Strategische Cel gemonitord wordt.• Maak van het diversiteitsbeleid een deel van een inclusief beleid dat goed is voor iedereen, veel ruimer dan nieuwkomers.
Meer info	

1.2 SDG-toets bij beleidsmaatregelen

Onder impuls van Brugge Dialoogstad werd in 2014 in Brugge de **armoedetoets** ingevoerd. Met dit instrument kunnen medewerkers van Stad Brugge en het OCMW de effecten aftoetsen in de dossiers die worden opgemaakt voor het College van Burgemeester en Schepenen, voor de Gemeenteraad en voor de OCMW-raad. Concreet moet men inschatten wat de gevolgen zijn voor kwetsbare doelgroepen en welke tegemoetkomingen die gevolgen kunnen beperken. Deze armoedetoets is echter **niet verplicht** en komt **pas op het einde** wanneer het dossier al opgemaakt is.

We zien meer heil in de **SDG's** (Sustainable Development Goals). Die focus is **breder**.

Signaal	De SDG's zijn het raamwerk waaraan de stad Brugge zijn beleid wil toetsen. Diversiteitsbeleid maakt deel uit van deze SDG's.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vervang de armoedetoets door een SDG-toets. • Hanteer de SDG-toets meteen van bij de start. Het mag dus geen vrijblijvend vinkvakje zijn op het einde van het proces. • Scherp de awareness aan bij medewerkers van Stad en OCMW: welke gevolgen kunnen beslissingen teweegbrengen. • De Strategische Cel / Lokaal Sociaal Beleid ondersteunt medewerkers via een gerichte vorming.
Meer info	

1.3 Diversiteitsdienst versterken

De diversiteitsdienst moet eerder een **regisseur** zijn in allerlei beleidsdomeinen (sociaal beleid, OCMW, cultuur, onderwijs, zorg ...) dan een uitvoerder van diversiteitsprojecten.

De uitvoering van diversiteitsbeleid moet plaatsvinden in alle actoren in de stad, zowel in de stadsdiensten als daarbuiten.

Signaal	De diversiteitsdienst is vooral een regisseur , moet minder operationele taken krijgen en moet tegelijk de ' scope ' verbreden .
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Versterk de diversiteitsdienst. In vergelijking met andere steden van een gelijkaardige omvang en aanwezigheid van mensen met een migratieachtergrond is de diversiteitsdienst te klein. • Geef de diversiteitsdienst het mandaat en de slagkracht om op te treden als een regisseur van het diversiteitsbeleid.
Meer info	

1.4 Diversiteitsdienst uitbouwen tot een intercommunale dienst

De Vlaamse overheid stuurt sterk het inburgerings- en integratiebeleid. Het is een goede zaak dat het stadsbestuur inspeelt op de mogelijkheden die de Vlaamse overheid creëert, maar de stad moet over voldoende slagkracht blijven beschikken om **autonoom keuzes** te blijven maken.

De **stad Brugge** en bij uitbreiding de **regio Brugge** of zelfs heel **West-Vlaanderen**, heeft een andere migratiegeschiedenis dan de rest van Vlaanderen en daarom zijn er eigen accenten nodig in het diversiteitsbeleid. Het feit dat de arbeidsmigratie van de jaren tussen 1945 en 1973 aan de regio Brugge is voorbijgegaan en de meeste mensen met migratieachtergrond **relatief recente inwijkelingen** zijn, betekent bijvoorbeeld dat het middenveld van organisaties van mensen met een migratieachtergrond er anders uitziet en extra aandacht en steun verdient. Brugge kan daarin haar rol als **centrumstad** opnemen.

Tegelijk biedt de recent ontwikkelde ‘**vierde pijler**’ van het Vlaamse inburgeringsbeleid kansen om die regionale samenwerking vorm te geven. Brugge heeft hier als centrumstad zijn rol te spelen in het stadsgewest Brugge; samenwerking met de andere gemeenten van de referentieregio is nodig en logisch. Er zijn heel wat bedenkingen te maken bij de manier waarop de Vlaamse regering de vierde pijler zonder grondig overleg heeft uitgerold, maar het is op zich goed dat het er nu eindelijk is. Laat ons er in de regio een positief verhaal van maken.

Signaal	<p>Diversiteit stopt niet aan de gemeentegrenzen. De kennis en ervaring rond dit thema is in de 9 andere gemeenten van de referentieregio eerder beperkt en recent. In de regio Brugge is een inhaaloperatie nodig als het gaat om regionale samenwerking; de bereidheid aan de basis bestaat en de nood is helder.</p> <p>De vierde pijler van het inburgeringstraject wil het integratieproces van de nieuwkomer stimuleren via lokale participatie en het versterken van een sociaal netwerk. Het Vlaamse kader is een opportuniteit om die bovenlokale samenwerking vorm te geven en verder uit te bouwen. In het kader van de vierde pijler zijn 2 full-time medewerkers aangeworven tot 1 juli 2025.</p> <p>Ook het Plan Samenleven verplicht de regiogemeenten samen te werken als ze in aanmerking willen komen voor betoelaging vanuit de Vlaamse overheid.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Streef als centrumstad naar regionale samenwerking en delen van expertise rond het thema. De stad Brugge moet een voortrekkersrol blijven spelen rond diversiteit in de referentieregio. ● Zorg voor een heldere structuur voor die bovenlokale samenwerking, al dan niet ingekanteld in andere terreinen. Een besluitvorming waarbij telkens het fiat nodig is van de 10 betrokken gemeenten, is onwerkbaar. We verwijzen naar W13 (Zuid-West-Vlaanderen) als inspirerend voorbeeld hoe het anders kan.
Meer info	Diversiteitsdienst, Agentschap Inburgering en Integratie, Avansa.

1.5 Participatie en Inspraak

Participatie en inspraak is in meerdere beleidsdomeinen een uitdaging. Een goed uitgewerkt en goed uitgevoerd inspraakbeleid **versterkt** het **draagvlak** voor een beleid en zorgt dat het **beleid beter** wordt. Dat is ook rond diversiteit zo.

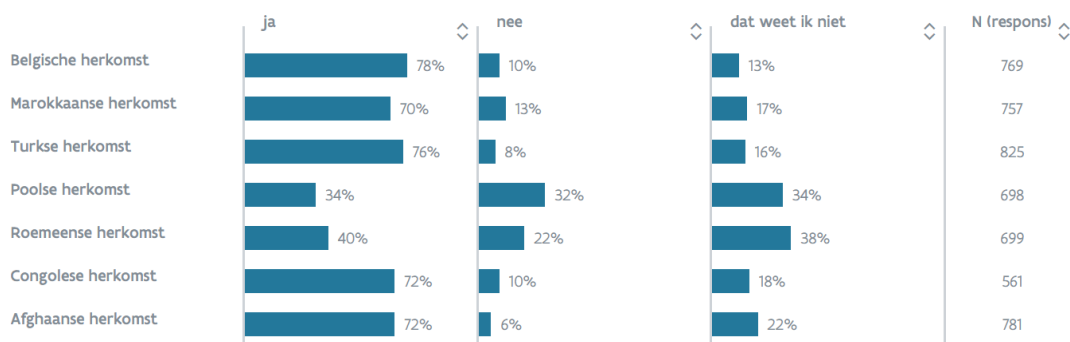
We hebben de indruk dat er vaak iets misloopt in de verwachtingen die gecreëerd worden. Inspraak bestaat in verschillende vormen: informeren, adviseren, mee beslissen. Het juiste instrument moet op de juiste manier ingezet worden.

Ook de formele politieke inspraak, via **het stemrecht voor niet-Belgen**, is belangrijk. Het is een signaal dat ze als volwaardige burgers worden gezien.

Verschillende herkomstgroepen hebben alvast een stemintentie. Dat blijkt uit het onderzoek ‘samenleven in diversiteit’ van ABB (Agentschap Binnenlands Bestuur)

(<https://samenleven-in-diversiteit.vlaanderen.be/domein/sociale-participatie>)

Aandeel (%) respondenten dat al dan niet aangeeft bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen te zullen gaan stemmen, in 2022

Een stemintentie is nog geen garantie. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 had van alle stemgerechtigde personen met niet-Belgische nationaliteit slechts **10,6%** zich ingeschreven als kiezer. In Vlaanderen was dat gemiddeld 11,2% (bron: lokale integratiescan).

Signaal	<p>Experimenteren hoe een inspraakbeleid kan werken</p> <p>De klassieke adviesraden zijn over het algemeen erg wit. Mensen van een andere origine vinden moeilijk aansluiting. Ze vertrekken immers vanuit een Westerse vergadercultuur waarbij een goeie kennis van de taal een belangrijke rol speelt. Er komt ook vaak heel wat administratie bij kijken waardoor verschillende kansengroepen worden afgeschrikt om deel te nemen.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek op welke manier inspraak in het beleidsdomein diversiteit kan worden vormgegeven. Dit hoeft niet op een klassieke manier, in de vorm van een permanent overleg of adviesraad. • De stad moet actief op zoek gaan naar de stem van mensen met migratieachtergrond en die op een weloverwogen manier inbrengen in het beleid. • Communiceer duidelijk het doel: wordt er enkel geïnformeerd, krijgt de burger ruimte om advies te formuleren waarmee de politiek aan de slag gaat of kan de burger werkelijk mee beslissen?
Meer info	<p>De Wakkere Burger</p> <p>Inspirerend voorbeeld hoe het anders kan: Brugge Dialoogstad.</p>

Signaal	<p>Stemrecht-campagnes</p> <p>De hogere overheid heeft voorzien dat Europese burgers kunnen deelnemen aan de Europese verkiezingen en dat mensen die vijf jaar legaal verblijven in België kunnen deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Maar helaas heeft de hogere overheid het administratief moeilijk gemaakt voor de niet-Belgen om effectief deel te nemen. Niet-Belgen moeten zich registreren vooraleer ze kunnen stemmen.</p> <p>Veel nieuw- en oudkomers hebben geen idee waarvoor de verschillende politieke partijen staan. Er is nood aan extra informatie om bewust te stemmen.</p>
----------------	--

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vlaanderen bouwt drempels in om te stemmen. Gemeenten moeten het oplossen, maar dat kan pro-actiever. We vragen een laagdrempelige infocampagne met een heldere brief en eenvoudige flyers die nieuwkomers aanzet en ondersteunt bij de inschrijving voor de gemeenteraadsverkiezingen. • Werk daarvoor samen met het middenveld en welzijnsactoren die de doelgroep bereiken.
Meer info	De Wakkere Burger, Orbit, Avansa, FMDO, Vluchtelingenwerk Vlaanderen Ligo (Cursus Verkiezingen 2024)

1.6 Ondersteuning van het verenigingsleven

Uit onderzoek blijkt dat het **verenigingsleven van mensen met migratieachtergrond essentieel** is, zowel voor **bonding** als **bridging**: het draagt bij tot de zelfemancipatie en van daaruit ook aan het overbruggen van culturele verschillen en het werken aan integratie.

De ondersteuning van verenigingen van mensen met een migratieachtergrond gebeurt **nu vaak** via een **parallel circuit** (bv. door de Diversiteitsdienst i.p.v. de verenigingscoach Cultuurdienst). Op die manier zien andere diensten deze verenigingen niet als hun doelgroep. We pleiten dan ook voor **inkanteling in de algemene ondersteuning** van culturele verenigingen.

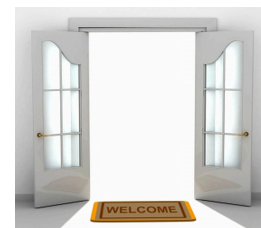
Ook in andere sectoren, zoals **jeugd** of **sport**, moet een diversiteitsbeleid tot de kerntaken behoren. Ook daar moeten zij die de 'reguliere' verenigingen ondersteunen bereid en in staat zijn om 'diverse' organisaties uit hun sector te kennen en te ondersteunen.

Signaal	<p>Paradox:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nood aan initiatieven die werken aan sociale cohesie, bonding en bridging is groot. - Veel organisaties in het sociaal-cultureel werk trekken zich terug en bouwen de professionele ondersteuning aan het verenigingsleven af. <p>In de regio Brugge is de professionele omkadering zeer klein geworden. We zien weinig visie of beleid van de stad rond dit terrein. Op de eerste lijn zijn vaak alleen vrijwilligers aan het werk, die vaak niet voldoende omkaderd zijn.</p> <p>De stad kan niet alles overnemen of omkaderen, maar moet wel nadenken over zijn rol als ondersteuner.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkel een visie op ondersteuning van het verenigingsleven. • Betrek specialisten terzake zoals SAAMO, FMDO, zelforganisaties ... • Laat buurtcentra (Mintus) een meer prominente rol opnemen rond diversiteit. • Blijf het verenigingsleven van mensen met een migratieachtergrond, de zogenaamde zelforganisaties, ondersteunen als belangrijk deel van het diversiteitsbeleid.
Meer info	

Signaal	<p>Sociale cohesie en opbouwende projecten rond diversiteit en samenleven zijn niet het speelveld van enkel en alleen het welzijnsbeleid of het preventiebeleid. Toch is dat wat we voornamelijk zien. Ook in het cultuurbeleid moet het een doelstelling zijn.</p> <p>Op welke manier kan de steun aan de nieuwe en oude verenigingen in elkaar geschoven worden? Hoe moeten de reglementen worden aangepast? Hoe worden BruggePlus, Uitwijken, het House of Time, de verenigingscoach of de Vrijwilligerscentrale daarin geplaatst?</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • We vragen de Diversiteitsdienst, de Beleidscel Cultuur en het Brugs Cultureel Overleg daarover samen na te denken. • Ook hier is regionale samenwerking nuttig en nodig.
Meer info	

Signaal	<p>Ondersteuning verenigingen</p> <p>De noden van verenigingen voor mensen met of zonder migratieachtergrond zijn in essentie dezelfde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De omkadering van vrijwillige inzet door professionals. Als vrijwilliger vind je moeilijk de weg in administratieve procedures. Je wordt van het kastje naar de muur gestuurd. Daardoor verliezen vrijwilligers veel tijd en vaak ook de moed. - Nood aan toegankelijke en betaalbare locaties voor het organiseren van activiteiten. Het reservatiesysteem blijkt vaak niet gebruiksvriendelijk. - Nood aan betekenisvolle financiële steun.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • 1 aanspreekpunt / infopunt dat met vragen van verenigingen / vrijwilligers aan de slag gaat, centraal alles uitzoekt, locaties ontsluit, weerkerende signalen structureel aanpakt en infosessies aanbiedt rond terugkerende vragen. • Ondersteun zelforganisaties niet langer via een parallel circuit. De Diversiteitsdienst kan andere actoren wel bijstaan met advies.
Meer info	

2. Toegankelijke dienstverlening

2.1 Huis van de Bruggeling

Signaal	Veel moet online aangevraagd worden met een e-ID . Als je dat niet hebt, zorgt dit voor problemen.																																								
Acties	<ul style="list-style-type: none"> Geef bij attest van verblijfplaats de nieuwkomer meteen een tokencode / beveiligingscode voor online gebruik. 																																								
Meer info	<p>Ter info: onderzoek 'Samenleven in diversiteit' van ABB (Agentschap Binnenlandse Bestuur) over digitale vaardigheden bij verschillende herkomstgroepen (bron: https://samenleven-in-diversiteit.vlaanderen.be/domein/sociale-participatie)</p> <p>Aandeel (%) respondenten dat al dan niet persoonlijk een digitale afspraak kan maken, in 2022</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Herkomstgroep</th> <th>(zeer) goed</th> <th>redelijk</th> <th>een beetje tot niet</th> <th>N (respons)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Belgische herkomst</td> <td>76%</td> <td>9%</td> <td>14%</td> <td>769</td> </tr> <tr> <td>Marokkaanse herkomst</td> <td>73%</td> <td>8%</td> <td>18%</td> <td>755</td> </tr> <tr> <td>Turkse herkomst</td> <td>68%</td> <td>9%</td> <td>22%</td> <td>822</td> </tr> <tr> <td>Poolse herkomst</td> <td>79%</td> <td>9%</td> <td>12%</td> <td>696</td> </tr> <tr> <td>Roemeense herkomst</td> <td>72%</td> <td>12%</td> <td>16%</td> <td>697</td> </tr> <tr> <td>Congolese herkomst</td> <td>80%</td> <td>9%</td> <td>11%</td> <td>559</td> </tr> <tr> <td>Afghaanse herkomst</td> <td>61%</td> <td>11%</td> <td>28%</td> <td>778</td> </tr> </tbody> </table>	Herkomstgroep	(zeer) goed	redelijk	een beetje tot niet	N (respons)	Belgische herkomst	76%	9%	14%	769	Marokkaanse herkomst	73%	8%	18%	755	Turkse herkomst	68%	9%	22%	822	Poolse herkomst	79%	9%	12%	696	Roemeense herkomst	72%	12%	16%	697	Congolese herkomst	80%	9%	11%	559	Afghaanse herkomst	61%	11%	28%	778
Herkomstgroep	(zeer) goed	redelijk	een beetje tot niet	N (respons)																																					
Belgische herkomst	76%	9%	14%	769																																					
Marokkaanse herkomst	73%	8%	18%	755																																					
Turkse herkomst	68%	9%	22%	822																																					
Poolse herkomst	79%	9%	12%	696																																					
Roemeense herkomst	72%	12%	16%	697																																					
Congolese herkomst	80%	9%	11%	559																																					
Afghaanse herkomst	61%	11%	28%	778																																					

2.2 E-inclusie

Signaal	Er zal altijd een kwetsbare groep uit de boot vallen als dienstverlening alleen nog digitaal gebeurt. Radicaal digitaal kan dus niet. Je krijgt nu eenmaal niet iedereen op de digitale (snel)trein . Anderzijds moeten digitaal zwakkere groepen versterkt worden in hun digitale vaardigheden . Nu zijn digiscans aan huis alleen bij OCMW-cliënten mogelijk.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> Alternatieven voor digitale dienstverlening blijven aanbieden. Uitbreiding digiscans aan huis naar een kwetsbare doelgroep, die niet noodzakelijk tot het OCMW-cliënteel moet behoren. Gericht doorverwijzen naar laagdrempelige ICT-cursussen in het volwassenenonderwijs. De meest kwetsbare cursisten kunnen in Ligo terecht.
Meer info	Digibanken - Digipunten Digiscans Digi-Welcome Ligo

2.3 Taalbeleid

Stad Brugge heeft nood aan een **horizontaal taalbeleidsplan** dat voor **alle diensten** een richtsnoer kan betekenen op het gebied van taalgebruik en communicatie. Dit kan om een aantal redenen een grote meerwaarde betekenen.

We pleiten voor het ontwikkelen van een taalbeleidsplan dat inzet op een duidelijke, inclusieve en professionele communicatie tussen het lokale bestuur en alle burgers. Hierbij krijgen **medewerkers de nodige handvatten** en wordt er zo een **optimale dienstverlening** naar de burgers gegarandeerd.

Signaal	Een taalbeleidsplan leidt tot duidelijke communicatie .
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Zorg voor duidelijke richtlijnen over welke taal wordt gebruikt in verschillende contexten zoals officiële documenten, drukwerk van de Stad en contacten via sociale media. Dit draagt bij aan heldere en effectieve communicatie die door iedereen maximaal kan worden begrepen.
Meer info	

Signaal	Een taalbeleidsplan leidt tot inclusiviteit .
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Houd rekening met de diversiteit van de bevolking en informeer medewerkers hoe hiermee op maat aan de slag te gaan. Het kan bijvoorbeeld richtlijnen bevatten over hoe en wanneer meertalige communicatie kan en mag worden ingezet om anderstalige burgers effectief te bereiken en betrekken.
Meer info	

Signaal	Een taalbeleidsplan leidt tot educatief beleid .
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Neem initiatieven om de kennis over en de inzet van taalhulpmiddelen bij medewerkers te verhogen. Dit kan gaan over het aanbod Sociaal Tolken en Taalhulpen, het gebruik van taaliconen en pictogrammen of het hanteren van helder en eenvoudig Nederlands om de burger met een minimale kennis Nederlands zo goed als mogelijk te woord te staan. Zo wordt het juiste hulpmiddel ingezet in de juiste context.
Meer info	

Signaal	Er is een grote nood aan sociaal tolken / taalhulpen / meertalige buddy's in diverse settings: het Huis van de Bruggeling, scholen, CLB, bijzondere jeugdzorg, ziekenhuizen ... Nu zijn sociaal tolken niet meer betaalbaar voor organisaties door het wegvallen van subsidiëring vanuit het Agentschap Integratie en Inburgering. Hulpverleners gebruiken nu digitale instrumenten (inclusief de gebreken) om te vertalen of laten de jongeren vaak tolken. Dat is niet evident als het om gevoelige thema's gaat, zowel voor de jongere zelf, als voor de ouders. Ook de flexibiliteit om tolken in te zetten vormt een struikelblok aangezien jongeren vaker op onbewaakte momenten hun gevoeligheden uiten.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Verhoog de budgetten om een professioneel systeem mogelijk te blijven maken, waarbij kort op de bal kan gespeeld worden.
Meer info	Agentschap Integratie en Inburgering Brussel Onthaal

Signaal	Personeel Stad en OCMW vertrouwd maken met taalhulpmiddelen zoals vertaalapps en vertaalcomputers (worden in sommige gemeenten gebruikt).
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming taalhulpmiddelen.
Meer info	

Signaal	Meertaligheid als troef Een positieve houding ten opzichte van meertaligheid en andere talen / culturen zorgt voor een betere taalontwikkeling, een meer zelfzeker gevoel en een snellere evolutie. De moedertaal vormt de basis voor het aanleren van andere talen. Vandaar het belang om deze moedertaal goed te onderhouden. (Taal)achterstand in het onderwijs heeft trouwens meestal niet met meertaligheid te maken, maar eerder met de sociaal-economische positie van het gezin waar kinderen in opgroeien.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Meertaligheid inzetten om mensen te bereiken.
Meer info	

2.4 Taaltoegankelijkheid

Klare taal is **winst voor iedereen**, ongeacht de scholingsgraad. Het is niet omdat je leesvaardig bent, dat je graag kostbare tijd stopt in het ontcijferen van onduidelijke overheidscommunicatie.

Een andere misvatting is dat klare taal kleutertaal wordt die inhoudelijk niet helemaal klopt. Het gaat immers niet om het vereenvoudigen van de boodschap, maar wel om het verduidelijken van de taal.

Huidige taalondersteuners binnen de stad Brugge focussen vooral op grammatica en vormcorrectheid. Dat is niet de essentie van klare, toegankelijke taal.

Signaal	<p>Schriftelijke klare taal in de communicatie met de burger</p> <p>'Iedereen mee' moet een missie zijn waarvan de ganse organisatie doordrongen is. Deze inclusieve houding kan maar slagen als ook de leidinggevend en beleidsvoerders mee zijn in het verhaal en voor continuïteit zorgen.</p> <p>In klare taal schrijven is een proces dat volgehouden aandacht vraagt.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vormingen schriftelijke klare taal • Stedelijke taalcoach klare taal die alle communicatie screent • Interne werkgroep klare taal
Meer info	<p>Ligo</p> <p>Agentschap Integratie en Inburgering</p>

Signaal	<p>Aandacht voor laaggeletterdheid onder het eigen personeel</p> <p>De Stad Brugge is een grote organisatie met medewerkers van verschillende niveaus. Het is belangrijk dat leidinggevend / ploegbazen tools krijgen om laaggeletterdheid bij eigen medewerkers te herkennen en gericht door te verwijzen.</p> <p>Ligo, expert laaggeletterdheid, kan daarbij een partner zijn.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Laaggeletterde medewerkers gericht doorverwijzen naar Ligo om zich te versterken. Educatief verlof kan hierbij een stimulans zijn.
Meer info	<p>Ligo</p>

Signaal	<p>Mondelinge klare taal</p> <p>We zijn er ons meestal niet van bewust hoeveel vakjargon, moeilijke woorden en beeldtaal we gebruiken. Toegankelijk communiceren is een must voor medewerkers die mondeling contact hebben met diverse burgers. We denken dan aan baliepersoneel, OCMW-assistenten, politie ...</p> <p>Je taalniveau aanpassen zodat je boodschap eenduidig en duidelijk overkomt, vergt echter de nodige ondersteuning en handvatten.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vormingen mondelinge klare taal voor medewerkers met mondeling contact met de burger.
Meer info	<p>Agentschap Integratie en Inburgering</p> <p>Ligo</p>

2.5 Toeleiders in diversiteit

Signaal	Toeleiders in Diversiteit Dit is een waardevolle dienstverlening die behouden moet blijven, maar nauwelijks nog haalbaar met de huidige personeelsbezetting. We zien bovendien nog ontbrekende talen bij kwetsbare groepen zoals Afghanen (Pashto, Dari), Tibetanen en Nepalezen.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Aantal en talen van toeleiders afstemmen op de proportionele verdeling van landen van herkomst in Brugge.• Er is geen toeleider Oekraïens meer, maar dit blijft een nood.• Afghaanse toeleider: dringend nodig.
Meer info	

3. Onthaalbeleid

3.1 Onthaal op maat

Onthaal voor nieuwkomers is belangrijk. Een goed onthaal voorkomt veel moeilijkheden en frustratie, zowel voor de nieuwkomer als voor de ontvangende samenleving.

Veel mensen vinden hun weg, sommige niet of heel moeizaam. Vaak stopt de begeleiding na het voltooien van het verplichte traject inburgering. Maar de noden zijn daarna niet verdwenen: ook voor wie 'uitgestroomd' is uit het onthaalbeleid moet er nog aandacht zijn.

Signaal	De superdiversiteit is een feit. Heel wat organisaties en personen (Bruggen voor jongeren, Eerstelijnszone Brugge, leerkrachten, vrijwilligers Praattafels ...) kaarten de nood aan zich aan te passen, maar worstelen met onvoldoende kennis. De herkomstlanden van Brugse nieuw- en oudkomers zijn versnipperd. Het is dus een onbegonnen zaak en ook niet wenselijk om op specifieke culturen te focussen. Het gaat meer om een open houding via cultuursensitief handelen .
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Oprichten kenniscentrum cultuursensitief handelen
Meer info	Agentschap Integratie en Inburgering

Signaal	Brugge onthaalt zijn nieuwe Bruggelingen in het Concertgebouw met een receptie, speeches en infostanden van stadsdiensten. Deze formule is voor anderstalige nieuwkomers niet geschikt. We zien meer heil in de stad-op-stap-wandeling langs diensten die een meerwaarde bieden voor anderstalige nieuwkomers. Deze wandelingen kaderden in de lessen Maatschappelijke Oriëntatie van het Agentschap Integratie en Inburgering, maar gaan nu niet meer zo vaak door omdat sinds corona veel lessen online worden gegeven.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Behouden van de stad-op-stap-wandeling, jaarlijks te actualiseren, als onthaal op maat voor anderstalige nieuwkomers, ruimer dan de doelgroep van het Agentschap Integratie en Inburgering.
Meer info	

3.2 Oefenkansen Nederlands

Signaal	<p>De aantrekkingskracht van praattafels als louter gespreksoefening daalt als er niet verder gediversifieerd wordt in de methodieken en activiteiten: zingen (Amuzi), toneel (Mozaïek), communicatieve spelmomenten (SamenSpel), handwerk, koken, samen op stap (cf. stad-op-stap-wandeling, speelpleinen, groen ...), sport ...</p> <p>De rol van de Diversiteitsdienst evolueert hierbij idealiter nog meer naar die van regisseur waarbij zowel stadsdiensten als diverse partners uit het middenveld warm worden gemaakt om in te zetten op non-formele en informele oefenkansen Nederlands.</p> <p>Toch moet ook de basisformule blijven bestaan voor anderstaligen met een lager taalniveau. Het kan een opstap betekenen voor nieuwe oefensporen die meer taalkennis vergen. Daarin zien we ook een taak voor het middenveld, andere stadsdiensten, buurtcentra.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Oefenkansen Nederlands diversifiëren om zo veel mogelijk anderstaligen te bereiken.
Meer info	

Signaal	Ook Oefenkansen Nederlands voor kinderen van de lagere school.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Oefenkansen Nederlands voor kinderen van de lagere school opstarten om hun onderwijskansen zo snel mogelijk te verhogen.
Meer info	Basisscholen die beginnende diversiteit ervaren.

Signaal	<p>Er is nood aan oefenkansen waarbij beide doelgroepen, ouders en hun kinderen, op hetzelfde moment (best op woensdagnamiddag) en op dezelfde locatie (met voldoende ruimte) terechtkunnen. Centraal staat taalstimulering voor het gezin. Mogelijks kan een uitbreiding van het bestaande concept 'Ouderbruggen' in Sint-Jozef.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Financieren van oefenkansen voor ouders en hun kinderen op woensdagnamiddag. • Drempels wegwerken (bv. opvang) door samenwerking tussen Ligo en Oranje met de Diversiteitsdienst als regisseur.
Meer info	Ligo Oranje vzw

Signaal	Deelnemers aan de praattafels zitten vaak met persoonlijke vragen waarop ze liefst zo snel mogelijk een antwoord krijgen, maar niet weten waar ze hiervoor moeten zijn.
----------------	--

Acties	<ul style="list-style-type: none"> Op regelmatige basis is een medewerker van het Buddypunt aanwezig om vragen te beantwoorden / het Buddypunt te promoten bij latere vragen. 1 thematische praattafel per trimester. Bv. rond vrijetijd in aanwezigheid van een medewerker van de Jeugddienst en/of de Sportdienst.
Meer info	

Signaal	Ervaring leert dat deelnemers aan de praattafels geen locatie kiezen o.b.v. hun woonplaats. Er is eerder nood aan 1 centrale locatie op verschillende momenten doorheen de week . Deze locatie moet goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer .
Acties	<ul style="list-style-type: none"> Een geschikte ruimte voorzien in <i>Het Huis van en voor de Bruggeling</i> voor praattafels op verschillende tijdstippen.
Meer info	

3.3 Inhoudelijke ondersteuning en procesbegeleiding buddy's en vrijwilligers

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol binnen het onthaalbeleid van de stad. 'Buddy's' zijn burgers die een **1-op-1**-relatie aangaan met een nieuwkomer en regelmatig contact hebben met hen. Ze maken nieuwkomers wegwijs in de stad, ondersteunen bij praktische of administratieve problemen, helpen bij het uitbreiden van een netwerk, bieden een luisterend oor ...

Buddywerkingen kunnen sterk variëren naar aanpak en inhoud. Soms is er professionele omkadering, soms is de coördinatie in handen van vrijwilligers zelf. Soms is de buddyrelatie gericht op een specifiek doel of thema (bv. vrije tijd, werk, wonen, taal ...), soms zijn de relatie en ontmoeting het doel op zich.

In Brugge zijn verschillende buddywerkingen actief (zie tabel). Daarnaast worden er ook informele buddyduo's gevormd, bv. vanuit de praattafels, fietscursus, Taranta vzw ...

Buddywerkingen Brugge		
Naam	Coördinerende organisatie	Doel/thema
Compagnons	FMDO	Vrije tijd
TeamWork	FMDO	Werk
Stuur je toekomst	Avansa	Rijbewijs
Handreikers	Vrijwilligers	Algemene ondersteuning
Woonbuddy's	Huizen Van Vrede	Huurwoningen
Pro Duo	OCMW Brugge	Ondersteuning bij administratie OCMW-cliënten

Onderzoek (HIVA, 2021) toont aan dat buddywerkingen heel wat **positieve effecten** hebben voor beide partijen. Bij nieuwkomers zou het leiden tot verhoogde maatschappelijke participatie, betere toegang tot sociale rechten, meer welbevinden en zelfvertrouwen en een 'sense of belonging' (zich thuis voelen in en verbonden voelen met de stad). Om dit te realiseren, moet echter aan een aantal **voorwaarden** voldaan worden.

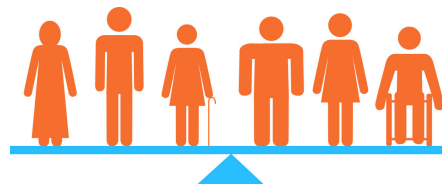
Signaal	<p>Een eerste knelpunt is het werven van vrijwilligers. Het aantal nieuwkomers dat nood heeft aan een buddy is vaak groter dan het aantal beschikbare vrijwilligers.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij het LOI zijn er momenteel geen buddy's meer. Dit komt enerzijds doordat de bestaande duo's elkaar vaak lang blijven zien, waardoor deze vrijwilligers geen ruimte hebben om er iemand nieuw bij te nemen. Anderzijds zijn de woonbuddy's overgegaan van het LOI naar de Huizen van Vrede. - Verder zijn de bestaande vrijwilligers vaak gepensioneerd en is er dus nood aan verjonging, o.a. omdat jongere nieuwkomers soms voorkeur geven aan een leeftijdsgenoot als buddy.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● De vrijwilligerscentrale neemt een actievere rol op bij het werven van buddy's. ● De Jeugddienst werkt samen met hogescholen om studenten te motiveren om buddy te worden (bv. in het kader van een diversiteitsstage voor studenten sociaal werk), en slaat de brug tussen de buddywerkingen en de hogescholen. ● De stad motiveert via interne kanalen eigen stadspersoneel om zelf buddy te worden.
Meer info	

Signaal	<p>Een tweede knelpunt is de nood aan ondersteuning van buddywerkingen. We onderscheiden twee soorten noden: procesbegeleiding en inhoudelijke ondersteuning.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uit onderzoek (HIVA, 2021) blijkt dat procesbegeleiding door een 'ondersteunende organisatie' een belangrijke succesfactor is voor buddywerkingen. Deze organisaties zorgen o.a. voor een warm onthaal, een goede matching van duo's, opvolging doorheen het traject (zien de duo's elkaar regelmatig, hoe verloopt het contact ...?). Om deze taken te kunnen opnemen, hebben deze organisaties (FMDO, Avansa ...) meer personeel nodig. - Daarnaast geven vrijwilligers aan nood te hebben aan coaching en inhoudelijke ondersteuning. Doordat zij zoveel taken opnemen, worden ze vaak ook met heel wat vragen geconfronteerd: <i>Hoe kan ik omgaan met culturele verschillen? Hoe communiceer ik best met iemand met beperkte kennis van het Nederlands? Hoe kan ik mijn eigen grenzen aangeven? Naar welke organisaties kan ik doorverwijzen als ik word geconfronteerd met vragen/problemen die ik zelf niet kan oplossen? Enzovoort.</i>
----------------	--

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie voldoende subsidies voor organisaties die buddywerkingen organiseren, zodat zij de procesbegeleiding op zich kunnen nemen en dit niet volledig op de schouders van vrijwilligers komt. • Vanuit de vrijwilligerscentrale wordt een steunpunt voor vrijwilligers en/of buddy's opgericht, waar vrijwilligers terecht kunnen voor coaching (individueel, intervisie, supervisie ...) en inhoudelijke ondersteuning (vorming, informatie, advies, doorverwijzing ...). Bovendien kan dit buddy-punt expertise opbouwen en veel voorkomende knelpunten signaleren. • Dit steunpunt heeft bij voorkeur ruime openingsuren en wordt aangevuld met een permanent beschikbare, laagdrempelige website. Deze website is overzichtelijk ingedeeld volgens de verschillende levensdomeinen en maakt zo buddy's, doorverwijzers of de doelgroep zelf wegwijs in het kluwen van initiatieven in de regio Brugge.
Meer info	

Signaal	<p>Ook in de buurgemeenten horen we dezelfde noden i.v.m. buddywerkingen: hoe kunnen we dit opstarten en ondersteunen, hoe kunnen we vrijwilligers op een kwalitatieve manier omkaderen ...? Deze kleinere gemeenten hebben vaak niet de capaciteit of know-how om hier apart op in te spelen.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen de referentieregio wordt intergemeentelijk samengewerkt rond buddywerkingen, eventueel in kader van het participatietraject ('de vierde pijler'). • De rol van de vrijwilligerscentrale wordt anders gedefinieerd en het steunpunt voor vrijwilligers en buddy's wordt georganiseerd op niveau van de referentieregio.
Meer info	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek HIVA.

4. Gelijke Kansen

4.1 Huisvesting

Er is een **wooncrisis** in Vlaanderen. Het Vlaams beleid schiet tekort. Het lijkt wel alsof de zwakste groepen op de woningmarkt aan hun lot overgelaten worden. We herhalen hier tot vervelens toe de vragen die onder meer door de verenigingen van mensen in armoede zijn gesteld. De verzuchtingen zijn bekend, we stellen vast dat er op het terrein onvoldoende beweegt. De wooncrisis houdt aan.

De speelruimte die een lokaal bestuur heeft om hier iets aan te doen is beperkt, maar niet onbestaande. De stad Brugge kan een verschil maken voor **kwetsbare groepen op de woningmarkt**.

Signaal	<p>We stellen vast dat alle mensen met een laag inkomen moeite hebben met het vinden van een kwalitatieve en betaalbare huurwoning. Jongeren en personen met een migratieachtergrond zijn extra kwetsbaar.</p> <p>Sociale woningen vormen daarvoor dé oplossing. Het aanbod volstaat echter niet. Gevolg: ellenlange wachtlijsten en spanningen tussen kwetsbare doelgroepen onderling die elkaar op de sociale woningmarkt verdringen.</p> <p>Er leven in Brugge een aantal bezorgdheden rond de werking van Vivendo:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het Centraal InschrijvingsRegister (CIR) is een feit. Er is voortaan één online loket voor alle inschrijvingen voor een sociale woning. Het Agentschap Wonen in Vlaanderen beheert dit online loket. Kandidaat-huurders moeten hun dossier bevestigen. Doen ze dat niet op tijd, dan schrapt de woonmaatschappij het dossier en verliest de kandidaat-huuder bovendien (het recht op) de huurpremie. Het vraagt heel wat vaardigheden om je in te schrijven via dit online loket. Vaardigheden die net geen evidentie zijn bij de meest kwetsbare doelgroepen.- Er wordt werk gemaakt van een doelgroepenplan rond toewijzing. Hierdoor zouden specifieke doelgroepen voorrang krijgen op een sociale woning. Hier is echter nog geen consensus rond en dit zal pas in 2025 worden beslist.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Verhoog het aanbod van sociale woningen.• Vivendo biedt (kandidaat-)huurders ondersteuning in een toegankelijk, fysiek infopunt. We denken o.a. aan hulp bij de (her)inschrijving in het CIR.• Voorzie woningen voor Housing First (zie verder). Op dit moment is dit project niet gestart omdat er geen woningen beschikbaar zijn. De ondersteuningscapaciteit is er, de noden zijn groot, de locaties laten echter op zich wachten.• Een nog betere afstemming tussen OCMW en CAW is noodzakelijk om de lokale problemen ten gronde aan te pakken.
Meer info	Mieke Van Opstal

Signaal	<p>Met een beleid zoals we het nu kennen, komen we er niet. Naast extra sociale woningen moeten we sowieso ook de private woningmarkt aan boord krijgen. Als het aantal betaalbare, kwalitatieve huurwoningen verhoogt, dan pas zal de druk op de prijzen dalen. Daarnaast moeten we creatief en actief op zoek naar alternatieven die de druk op de woningmarkt verlichten. Het valt op dat voor de Oekraïense vluchtelingen sneller 'out of the box' werd gedacht. Voor andere vluchtelingen is de flexibiliteit en creativiteit niet zo groot.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Dring bij de hogere overheid aan op structurele maatregelen en het voeren van een beleid om de druk op de onderste delen van de woningmarkt te verlichten. ● Bewaak dat het aanbod betaalbare huurwoningen niet verder vermindert, door een te strak kamerverhuur-reglement, het verhuren op platformen als AirBNB, gentrificatie ... ● Huizen van Vrede zijn een onmisbare partner geworden in het ondersteunen van erkende vluchtelingen op zoek naar een huurwoning. Er gaan stemmen op om hun intermediaire rol te verruimen naar andere kwetsbare huurders. Deze organisatie draait nu uitsluitend op vrijwilligers en de toenemende vragen overschrijden nu al hun draagkracht. Zorg voor een voltijds betaalde coördinator i.f.v. continuering / uitbreiding. Taken: zoektocht naar vrijwilligers, het dragen van de administratieve lasten en het coördineren van het vormings- en begeleidingsaanbod. ● Overtuig private verhuurders: <ul style="list-style-type: none"> - Organiseer collectieve infomomenten. - Voorzie een premie voor sociale verhuur. - Pak leegstand aan. - Ga actief op zoek naar potentiële verhuurders. - Verminder administratieve lasten. - Een huurgarantiefonds kan private verhuurders over de streep trekken. Wanneer zij verhuren aan mensen met een beperkt inkomen, stelt het OCMW zich borg voor de betaling van max. 6 maanden huur indien de huurder het zou nalaten te betalen. De huurder betaalt dit terug aan het OCMW volgens een afbetalingsplan (<i>naar voorbeeld van Kortrijk</i>). ● Zet in op alternatieve woonvormen: <ul style="list-style-type: none"> - Containerwonen - Tiny houses - Een kader voor kamerwonen - Melding tijdelijk wonen - Hospitawonen - Zorgwonen - Cohousing - Wooncoöperaties - Community Land Trust-projecten (zie voorbeeld Gent: https://www.cltgent.be/) - Wonen boven winkels - Camping- en woonwagenbewoners - #plekvrij
Meer info	

Signaal	Het laagste segment op de huurmarkt is vaak van slechte kwaliteit : niet of slecht geïsoleerd, vochtig, verouderde technieken (elektriciteit, gas ...). Het ontbreekt huurders aan middelen om te werken aan verbeteringen, het ontbreekt verhuurders vaak aan perspectief om huurwoningen echt te verbeteren.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Versterk de inspanningen om zowel verhuurders als huurders in staat te stellen om huurwoningen te verbeteren, zonder dat huurprijzen de pan uitswingen: <ul style="list-style-type: none"> - 1 woonloket met info - Bied ontzorging aan bij renovatie, bij aanvragen premies. - Werf een woonintermediair aan: Ondersteun Huizen van Vrede met personeel. Zij helpen de huurder én verhuurder voor de woning zorgen als een 'goede huisvader'. De karweiencoördinator laat kleine klussen en reparaties uitvoeren + bespreekt grotere problemen met de eigenaar. - Bied energiescans ook aan niet-OCMW-cliënteel aan.
Meer info	

Signaal	<p>Kwetsbare huurders kunnen vaak extra ondersteuning gebruiken in hun woonskills. Dat betekent meteen preventie op 2 vlakken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorkomt uithuiszetting - vermijdt dat eigenaars hun woning aan de private huurmarkt onttrekken door slechte ervaringen
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Voorzie voldoende preventieve woonbegeleiding, niet eenmalig, maar structureel, outreachend en interdisciplinair over de sectoren heen. ● Vorm een regionaal netwerk rond woonbeleid voor kwetsbare groepen met: <ul style="list-style-type: none"> - Outreachers - Geestelijke Gezondheidszorg - Bijzondere Jeugdzorg - Politie - Ziekenhuizen - BudgetInZicht - Specifieke hulpverleners op sleutelposities - Last but not least: structurele participatie van de doelgroep zelf
Meer info	

Signaal	Er bestaat discriminatie op de private woningmarkt : het onderzoek in kader van het ECCAR-actieplan heeft aangetoond dat mensen met een vervangingsinkomen of vreemde afkomst gediscrimineerd worden. Tijd om niet alleen te onderzoeken, maar om discriminatie tegen te gaan.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Bestrijd alle vormen van discriminatie (op basis van afkomst, beperkt inkomen, handicap ...) op de woningmarkt. • Bied vorming op maat aan voor makelaars over hoe ze kunnen omgaan met discriminerende vragen van klanten (bv. de vraag om niet te verhuren aan gezinnen met een buitenlandse herkomst). • Voer praktijktests is (zie ook hoofdstuk 5. Anti-discriminatie).
Meer info	

Signaal	<p>Hoewel dak- en thuislozen in Brugge niet zo zichtbaar zijn in het straatbeeld, is het probleem toch groter dan gedacht. Na een telling in oktober 2022 bleek dat het in het arrondissement Brugge om 904 personen gaat.</p> <p>De crisisopvang volstaat niet.</p> <p>Er zijn meer inspanningen voor dak- en thuislozen nodig.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Nachtopvang zou idealiter verhuizen naar een nieuwe locatie. Belangrijk is dat er een permanente uitbreiding komt tot 20 bedden en dat er voorzien wordt in individuele slaapplekken. Samen moeten slapen geeft immers heel wat spanningen en zorgt ervoor dat mensen niet volledig tot rust kunnen komen. • Voorzie woningen voor Housing First: Huisvesting wordt als eerste stap gezien in een integratieproces van de meest kwetsbare daklozen. Buiten de voorwaarden die voor alle huurders gelden (huur betalen + voorwaarden van het huurcontract naleven) is de toegang tot een woning niet aan bijkomende voorwaarden gebonden. Deze innovatieve manier is de experimenteerfase voorbij en heeft in verschillende steden bewezen dat dit werkt.
Meer info	't Sas

Signaal	Nood aan opvang voor erkende niet-begeleide minderjarige vreemdelingen .
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleid zelfstandig wonen. • Woningen die groot genoeg zijn voor gezinshereniging. • Op wachlijst sociale woningen.
Meer info	

4.2 Onderwijs

De cijfers vooraan in dit memorandum toonden al aan dat de etnisch-culturele diversiteit het grootst is bij de jongste leeftijdscategorieën. Ongeveer **30% van de minderjarigen** in Brugge heeft een **buitenlandse herkomst**. Het is dus niet verwonderlijk dat dit uitdagingen creëert voor het onderwijs. Leerkrachten zoeken naar handvatten, maar ook tussen leerlingen ontstaan er soms spanningen.

Ook op vlak van gelijke onderwijskansen zijn er nog uitdagingen. Uit onderstaande cijfers van Onderwijs Vlaanderen blijkt dat leerlingen met een **niet-Belgische nationaliteit** veel vaker beantwoorden aan de **risico-indicatoren** voor **kansarmoede**.

Kansarmoede-indicatoren voor leerlingen die school lopen in Brugge (Dataloop onderwijs, schooljaar 2022-2023)

Basisonderwijs:

	Thuis taal niet Nederlands	Laag opleidingsniveau moeder	Schooltoelage	Buurt met hoge mate van schoolse vertraging
Belgische nationaliteit (91,1%)	10,5%	13,2%	31,4%	11,3%
Buitenlandse nationaliteit (8,9%)	89,1%	36,0%	44,3%	31,1%
Totaal	17,5%	15,2%	32,6%	13,0%

Secundair onderwijs:

	Thuis taal niet Nederlands	Laag opleidingsniveau moeder	Schooltoelage	Buurt met hoge mate van schoolse vertraging
Belgische nationaliteit (93,5%)	5,7%	12,8%	30,3%	11,0%
Buitenlandse nationaliteit (6,5%)	80,0%	39,9%	49,1%	30,5%
Totaal	10,5%	14,5%	31,5%	12,3%

Signaal	<p>Jongeren die thuis geen Nederlands spreken, hebben een veel grotere kans om de schoolbanken te verlaten zonder diploma secundair onderwijs.</p> <p>Het aandeel vroegtijdig schoolverlaters is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8,9% bij thuistaal Nederlands - 9,6% bij thuistaal Nederlands met minstens één gezinslid - 33,0% bij thuistaal niet-Nederlands <p><i>(schooljaar 2021-2022, provincies.incijfers.be)</i></p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> - Sensibiliseren van scholen over gelijke onderwijskansen (o.a. i.f.v. betere oriëntaties van leerlingen met een migratieachtergrond). - Schoolcultuur is een belangrijke factor in vroegtijdig schoolverlaten. Door scholen te ondersteunen bij het uitwerken van een diversiteitsbeleid kan een positievere cultuur worden gecreëerd voor leerlingen met een migratieachtergrond. - Samenwerking faciliteren tussen scholen en partners (zie brede schoolwerking). - Opschalen van huiswerkbegeleiding (bv. door partners die dit organiseren voldoende te subsidiëren). - Bevorderen van ouderparticipatie (niet enkel via oudercontacten, maar ook ouders betrekken via brugfiguren, onderwijsambassadeurs ...). - Positieve rolmodellen inzetten (het project 'Jong Gedacht' van FMDO is hier een voorbeeld van en moet zeker voldoende gesubsidieerd worden).
Meer info	<p>Flankerend onderwijs FMDO</p>

Signaal	<p>Brugge telt ondertussen 7 brugfiguren die de brug vormen tussen ouders van kinderen uit het basisonderwijs, de scholen en de bestaande hulp- en dienstverlening. Zij zijn een absolute verrijking.</p> <p>Belangrijke signalen die ze vanuit hun ervaringen met scholen en ouders kunnen delen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polarisering , desinformatie en fake news zijn sterk aanwezig in de Brugse scholen. Ondersteuning van specifieke partners is sterk nodig om hier een gedegen antwoord op te bieden. - Communicatie vanuit de scholen naar de ouders toe verloopt niet altijd even helder en toegankelijk. Algemene tips & tricks die toepasbaar zijn op de scholen zouden een waardevol instrument kunnen zijn. - Er moet vanuit de scholen en leerkrachten meer begrip en kennis komen voor culturele gevoeligheden en de achtergrond van leerlingen. - Scholen worstelen met meertaligheid en het valideren van het proces om Nederlands te leren. Hoe kunnen scholen omgaan met leerlingen die nog geen basiskennis Nederlands hebben? Hoe begin je hieraan zonder extra ondersteuning?
----------------	---

Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● 7 brugfiguren voor een centrumstad als Brugge volstaan niet. ● Nood aan extra brugfiguren die de toenemende diversiteit ook binnen het secundair onderwijs ondersteunen. Nu focussen ze zich vooral op lagere scholen. Daar tref je momenteel de grootste diversiteit aan, maar deze tendens zet zich ongetwijfeld door naar het secundair onderwijs. Dat vereist dan wel een andere aanpak omdat je de ouders daar minder spontaan over de vloer krijgt. ● We pleiten ook voor een diverser profiel van deze brugfiguren. De toeliders in Diversiteit bewijzen hiervan de meerwaarde. ● Schakel deskundige partners in om met de signalen van de brugfiguren aan de slag te gaan.
Meer info	Flankerend onderwijs Agentschap Integratie en Inburgering Ligo

Signaal	In de huidige legislatuur werden 57 Onderwijsambassadeurs door FMDO opgeleid. Dat zijn enthousiaste vrijwilligers met een migratieachtergrond die hun kennis en ervaring over onderwijs in Vlaanderen in hun eigen taal doorgeven aan anderstalige ouders. Zij informeren en sensibiliseren of verwijzen gericht door naar bestaande organisaties in Brugge.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Verdere ondersteuning van dit waardevolle project.
Meer info	FMDO Flankerend onderwijs

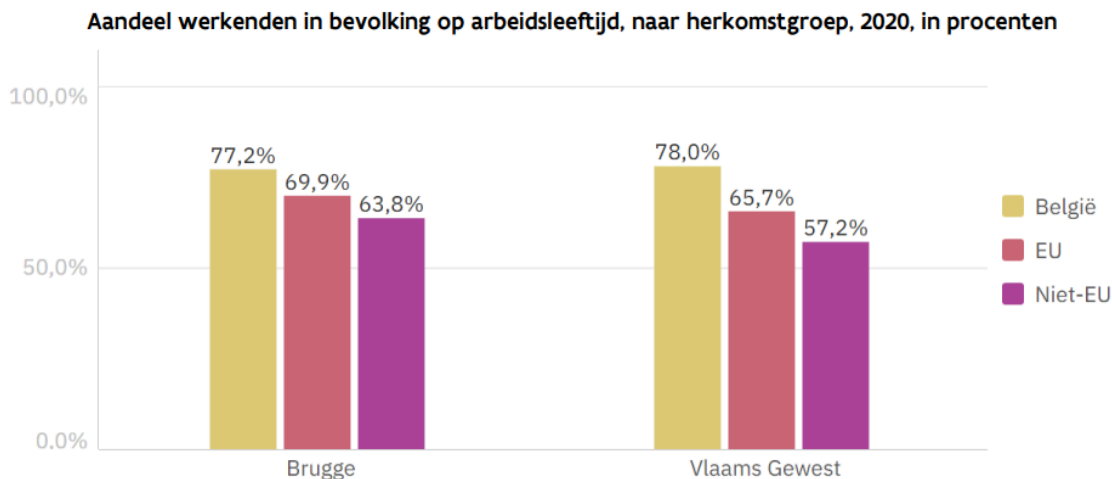
Signaal	Leerkrachten worden ook geconfronteerd met de superdiversiteit in de klas. Zijn ze daarop voorbereid? Er is nood aan extra tools voor een deskundige en open aanpak. Nu 'School zonder Racisme' gedwongen opgedoekt is, wordt deze nood nog groter.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Bijscholing aanbieden aan onderwijspersoneel (over cultuursensitief handelen, het creëren van een open en veilig schoolklimaat, meertaligheid ...). Dit kan eventueel via het bovenlokaal kenniscentrum cultuursensitief handelen.
Meer info bij	Agentschap Integratie en Inburgering (Els Soenens) Flankerend onderwijs Eerstelijnszone Brugge CAW Oost-Vlaanderen FMDO Inspringtheater Diversiteit (Lucas Vandenbussche)

Signaal	In het onderwijs ervaren leerlingen met een andere origine racisme door leerkrachten en medeleerlingen . Dat laat diepe sporen na bij de slachtoffers. Ook voor leerlingen is het opdoeken van 'School zonder Racisme' een groot verlies. Naast racisme spelen nog andere maatschappelijke hete hangijzers, zoals LGBTQIA+.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Plan van aanpak 'Racisme en andere maatschappelijke spanningen in het onderwijs'. ● Naast een interne ankerfiguur (zorgleerkracht / leerlingenbegeleider) een meldpunt op lokaal niveau (zie 5.1 Eén meldpunt). ● Extra omstaanderstraining voor leerkrachten en leerlingen.
Meer info	

Signaal	In Brugge mag in geen enkele OKAN-school een hoofddoek gedragen worden. Daarom pendelen meisjes uit Brugge vaak naar Gent. Het al dan niet dragen van een hoofddoek zou de individuele keuze van de (jonge) moslima moeten zijn. Het opheffen van het verbod op levensbeschouwelijke tekenen zorgt net voor inclusieve neutraliteit.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Voorbeeld geven in de eigen stadsscholen. ● Overleg met de inrichtende macht van de OKAN-scholen. ● Signalen naar alle scholen zodat de keuzevrijheid gegarandeerd blijft.
Meer info	

4.3 Tewerkstelling

Cijfers uit de lokale integratiescan (2020) leren ons dat de **tewerkstellingsgraad** lager is bij personen met een buitenlandse herkomst, in het bijzonder bij personen met een niet-EU-herkomst. In Brugge is deze kloof wel minder groot dan het Vlaamse gemiddelde.

In november 2023 zijn er 3590 **werkzoekenden zonder werk** in Brugge, waarvan 1461 (40,7% van alle Brugse werkzoekenden) met buitenlandse herkomst en 996 (27,4% van alle Brugse werkzoekenden) met buitenlandse nationaliteit (bron: https://arvastat.vdab.be/burgers_detailtabellen.html).

Tegelijkertijd zijn er heel wat openstaande **vacatures**. Personen met een buitenlandse herkomst aanwerven zou dus een **win-win** kunnen zijn.

Ook de stad Brugge zelf heeft nog niet zo'n divers personeelsbestand. In 2019 heeft 14,9% van de inwoners van Brugge een buitenlandse herkomst, maar bij de **personeelsleden van het lokaal bestuur** (stadsdiensten + OCMW + politiezone) heeft slechts 8,9% een buitenlandse herkomst (bron: *lokale integratiescan*).

Signaal	De praktijk wijst uit dat er nog werk is aan een gepast onthaal van anderstalige werkrachten en inclusie op de werkvloer . Er bestaan partners met expertise, maar die worden onvoldoende betrokken.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> Op het niveau van de referentieregio brengt Werkkracht10 partners met expertise samen en verspreidt info onder werkgevers. Daarbij is vooral afstemming met het project Inclusieve Werkvloeren belangrijk. Dit project kreeg via Europa WSE hiervoor de nodige middelen. Deze actoren moeten het middenveld als partner zien. Een kenniscentrum cultuursensitief handelen werkt een aanbod voor de werkvloer uit.
Meer info	Groep Intro Liantis VDAB Werkkracht10, Oproep 59 - Europa WSE (Inclusieve Werkvloeren) Inspringtheater Diversiteit (Lucas Vandenbussche)

Signaal	We horen schrijnende verhalen over uitbuiting en zwartwerk van kwetsbare werknemers van buitenlandse herkomst, met of zonder papieren. De sociale inspectie en andere meldpunten zijn onvoldoende gekend.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Werk een infocampagne uit rond uitbuiting en zwartwerk. Doe dit samen met de sociale partners.
Meer info	Orca, de Organisatie voor Clandestiene Arbeidsmigranten Werkkracht10 Volwassenenonderwijs Secundair onderwijs

Signaal	Representatieve diversiteit in het personeel Sollicitaties kunnen veel toegankelijker (bv. minder talige procedures, geen onnodige taalvereisten, een proef die relevant is voor de werkelijke taken van de job). Doorgroeimogelijkheden voor personen met een migratieachtergrond. Zo meer motiverende jobs voor hen toegankelijker maken.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • De Groep Brugge (Stad / OCMW / Politie) moet zijn voorbeeldfunctie opnemen. Momenteel zijn personen met een migratieachtergrond ondervertegenwoordigd in het personeelsbestand. • Sollicitatieprocedures screenen op onnodige taalvereisten. • Representatieve vertegenwoordiging van kansengroepen op alle niveaus en niet enkel in de laagste.
Meer info	

Signaal	Het social-profitsalon wordt als een goede praktijk gezien. Op het social-profitsalon ontmoeten werkzoekenden met een migratieachtergrond organisaties die op zoek zijn naar multicultureel talent. Naast de werkgevers zijn ook partners voor onderwijs en ondersteuning aanwezig.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • 1 social-profitsalon per legislatuur organiseren.
Meer info	www.iedertalenttelt.be

Signaal	<p>Belang NT2-lessen voor personeel</p> <p>Samenwerking tussen werkgevers en NT2-scholen zodat personeel de kans krijgt taallessen te (blijven) volgen.</p> <p>Ook aandacht op de werkvloer</p> <p>Taallessen alleen volstaan niet. Helder communiceren met en onder medewerkers blijft nodig.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Zelf het voorbeeld geven met stads- en OCMW-medewerkers, al dan niet in een contract artikel 60. Geef hen vrijstelling voor de NT2-lessen. • Denk aan projecten zoals 'taalondersteuning op de werkvloer' als noodzakelijke aanvulling op de taallessen. Ligo kan hier een partner in zijn.
Meer info	<p>https://werkgevers.vdab.be/anderstalig-talent-ondersteunen</p> <p>Ligo</p>

Signaal	<p>Soms hebben nieuwkomers een job, maar vinden ze geen betaalbare woning in de omgeving of ze worden zomaar verplaatst naar een andere regio (vb. werkt in Brugge, maar moet naar LOI in Bilzen).</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen werkgevers en Stad i.f.v. huisvesting.
Meer info	VOKA

Signaal	<p>Voor sommige jongeren is de afstand tot de arbeidsmarkt nog veel te groot omdat ze met een multiproblematiek worstelen. Dit kan alleen aangepakt worden door multidisciplinair de krachten te bundelen.</p> <p>Het ESF-project Parcourage brengt verschillende partners samen: CAW, De Sleutel, Groep INTRO, Emino vzw, Covias, Oranje vzw, OCMW Brugge, Ligo, Huis van het Leren, VDAB, Werkkracht10. Parcourage werkt rond werk en activering met 17- tot 30-jarigen, maar dat is geen vereiste hulpvraag bij de aanmelding. Op maat worden eerst obstakels aangepakt die deze activering in de weg staan.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Het belang van Parcourage kan niet ontkend worden. Het is van belang dat sleutelfiguren uit het brede middenveld deze organisatie kennen en hier vlot naartoe kunnen verwijzen. • Een blijvende inzet op netwerk en verbinding is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat jongeren én stakeholders in een veelvoud van projecten hun weg blijven vinden en elkaar dus kunnen vinden. • Pro-actief inzetten op kwetsbare 18-jarigen door hen voorrang te geven bij vakantiejobs in reguliere bedrijven. Positieve ervaringen geven zelfvertrouwen. Hier moeten tijd en middelen voor worden vrijgemaakt. • Parcourage werkt met projectmiddelen vanuit Europa WSE voor 6 jaar. Er moet nagedacht worden hoe dit project daarna kan worden bestendig.
Meer info	Werkkracht10

Signaal	Er zijn vacatures die niet ingevuld geraken, en er zijn mensen die niet actief zijn op de arbeidsmarkt. De arbeidsmarktactoren slagen er niet in de doelgroep van niet-beroepsactieven te bereiken en te motiveren om aan de slag te gaan.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerken tussen stad, sociale partners, VDAB en (zelf)organisaties uit het sociaal-culturele veld (zelforganisaties ea) om niet-beroepsactieven van vreemde herkomst te bereiken, te informer en toe te leiden naar werk. • Zoeken naar matchen van het aanwezige talent met de noden op de arbeidsmarkt. Creatief nadenken over inclusief personeelsbeleid, over andere aanwervingsprocedures, wegnemen van drempels e.d.m.
Meer info	<p>Werkkracht10 Zelforganisaties VDAB Sociale partners</p>

4.4 Mobiliteit

Signaal	<p>Zowel in het OCMW als in Avansa zijn er rijbuddy's actief. Zij staan kandidaat-chauffeurs met een beperkt sociaal netwerk bij om na minimum 20 uren rijkschool verder te oefenen naar het rijexamen toe. Deze rijbuddy's zijn cruciaal in het terugdringen van vervoersarmoede en in het vergroten van jobkansen voor kwetsbare personen. Binnen het project van Avansa is het financieel niet langer haalbaar om daarvoor een oefenauto aan te bieden. Het kan alleen nog met de eigen auto. Daardoor vallen de meest kwetsbare kandidaten af. De beschikbare auto van het OCMW kan enkel voor OCMW-cliënten ingezet worden.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele ondersteuning van en samenwerking tussen de rijbuddy-projecten van Avansa en het OCMW tot er idealiter een opschaling en professionalisering komt. • Flexibele beschikbaarheid van een oefenauto, want vaak zijn kandidaten en rijbuddy's niet vrij binnen de kantooruren. • Onderzoeken onder welke regionale vleugels dit project kan verduurzamen. Werkkracht10 is een mogelijke piste.
Meer info	<p>Avansa OCMW Werkkracht10</p>

Signaal	<p>De jaarlijkse fietscursussen voor volwassenen zitten heel vlug vol. Ze zijn dan ook een belangrijk element in de strijd tegen vervoersarmoede. Voor veel vrouwen is fietsen in hun thuisland niet evident. Hier leren fietsen werkt emancipatorisch.</p> <p>Brugge profileert zich bovendien als fietsstad.</p> <p>De huidige 10 lessen zijn voor de meest kwetsbare kandidaat-fietsers onvoldoende om daarna zelfstandig de baan op te gaan.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Een uitbreiding tot regionale fietsschool, inclusief verkeerseducatie. ● Een verbreding van de doelgroepen en partners: OKAN-jongeren, partners buiten Brugge, sectoren als welzijn en tewerkstelling ... ● Andere partners dan de Diversiteitsdienst betrekken: ontlasten van de Diversiteitsdienst, zodat zij in de eerste plaats hun regisseursrol kunnen opnemen. ● Na de cursus een betaalbare startfiets aanbieden.
Meer info	<p>Line Putseys, coördinator burgemeestersoverleg Brugge en Middenkust. Mobiel 21 Avansa Vierde Pijler Integratiebeleid</p>

4.5 Welzijn en Gezondheid

Signaal	Nood aan meer psychische zorg die betaalbaar is voor anderstaligen met trauma's. Knelpunten: <ul style="list-style-type: none"> - Solentra is te duur. - Mindspring te beperkt. - Er is terugbetaling van eerstelijnspsychologen mogelijk. Vaak weten asielzoekers dat niet. - Vertellen over psychische problemen is niet evident binnen sommige culturen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) meer bekendmaken. ● Asielzoekers informeren dat ook zij op een terugbetaling kunnen rekenen: wie werkt via een ziekenfonds of kosteloos via HZIV. Wie niet werkt via Fedasil. ● In functie van drempelverlaging moet het CGG deze specifieke doelgroep beter leren kennen. ● CAW: meer sessies Mindspring.
Meer info	

Signaal	In de gezondheidszorg krijgen ook zorgverleners meer en meer te maken met de groeiende diversiteit in de maatschappij. De eerstelijnszone gaat op zoek naar extra tools om hiermee om te gaan. Het gaat zowel om communicatie als om cultuursensitief handelen . Ook omgekeerd is er bij nieuwkomers een gebrek aan kennis over hoe ons gezondheidssysteem werkt. Het FMDO-project 'Gezondheidsambassadeurs' levert alvast in Oostende verdienstelijk werk om die kenniskloof te dichten.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Kenniscentrum cultuursensitief handelen bovenlokaal oprichten. ● Bijscholing cultuursensitief handelen aanbieden. ● Project Gezondheidsambassadeurs opstarten (cf. FMDO in Oostende)
Meer info	ELZ Brugge - Veronique Hoste Vivo https://www.vivosocialprofit.org/leer-en-coachingstraject-cultuursensitieve-zorg FMDO Inspringtheater Diversiteit (Lucas Vandenbussche)

5. Non-discriminatie

5.1 Eén meldpunt

Signaal	<p>Het is een teken aan de wand dat niemand goed weet of en waar er nog een meldpunt in Brugge is.</p> <p>Bij racisme is het nochtans zeer belangrijk om een klacht in te dienen omdat het dan pas 'meetbaar' wordt. Bewijsmateriaal leveren blijft echter moeilijk.</p> <p>Bestaande meldpunten kunnen vaak pas optreden bij overtreding van de wet en bij bewijzen. Stad Brugge zou dit ruimer kunnen invullen.</p> <p>Feedback achteraf is een belangrijk element.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Brugs meldpunt discriminatie, toegankelijk en laagdrempelig.• Sensibiliseren: waar kan je klachten indienen.
Meer info	

5.2 ECCAR

= **European Coalition of Cities Against Racism (and discrimination)**

In **2021** werd Brugge een ECCAR-stad en werd het eerste ECCAR-plan met input van heel wat diensten en organisaties gerealiseerd. Met **10 concrete verbintenissen** en **120 ambitieuze actiepunten** bindt Stad Brugge de strijd aan tegen racisme en discriminatie.

In **2026** volgt een **nieuw 5-jarenplan**. Wat niet werd gerealiseerd, haalbaar en nog relevant is, wordt meegenomen in het nieuwe ECCAR-plan. Daarnaast krijgen ook actuele noden hier een plaats. Het volgende plan wordt terug voorbereid met de sleutelfiguren die binnen de verschillende hoofdstukken actief zijn en wordt in 2025 terug afgetoetst met het brede middenveld.

Signaal	<p>Het stadsbestuur besliste dat er met ingang van 1 mei 2021 een non-discriminatieclausule toegevoegd wordt aan stedelijke subsidiereglementen, samenwerkingsovereenkomsten en vrijwilligerscontracten met derden.</p> <p>Deze clausule is een belangrijke hefboom om als lokaal bestuur de strijd tegen discriminatie aan te gaan op verschillende fronten.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Verdere implementatie non-discriminatieclausule bij de Groep Brugge (OCMW, Stad, Politie).• Betrekken sleutelfiguren en middenveld bij de opmaak van een nieuw 5-jarenplan dat moet gelden vanaf 2026.
Meer info	

Signaal	Praktijktests kunnen mechanismen blootleggen die anders onder de radar blijven. Daarnaast hebben ze ook een preventieve en sensibiliserende functie. Een noodzakelijke volgende stap dus als lid van ECCAR.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie praktijktests in de beleidsdomeinen Wonen en Werken.
Meer info	

Signaal	Zie ook 4.2 Onderwijs In het onderwijs ervaren leerlingen met een andere origine racisme door leerkrachten en medeleerlingen . Dat laat diepe sporen na bij de slachtoffers.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Plan van aanpak 'Racisme en andere maatschappelijke spanningen in het onderwijs'. • Omstaanderstraining die ook ruimer aangeboden en gepromoot wordt zodat Bruggelingen met een andere origine zich geruggensteund voelen in een gastvrije stad.
Meer info	

6. Sociale Cohesie, Vrije Tijd en Cultuur

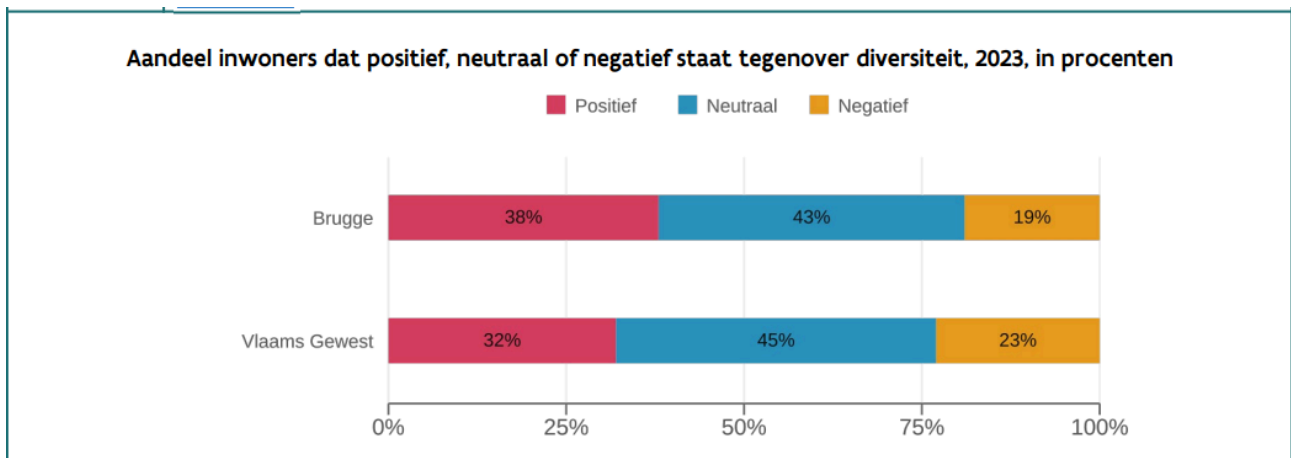

Onze samenleving staat op veel manieren onder druk, intern en extern. **Werken aan sociale cohesie is daarom een belangrijke opdracht.** We moeten de basiswaarden van ons samenlevingsmodel koesteren en beschermen: democratie, solidariteit, non-discriminatie, respect voor de mensenrechten en de rechtsstaat. We moeten mensen samenbrengen en blijven overtuigen van deze waarden.

Uit onderzoek blijkt dat **elkaar kennen** een noodzakelijke eerste stap is naar **elkaar respecteren**. Mensen zijn van nature geneigd om het goede in elkaar te zien en het goede te doen, op voorwaarde dat zij de andere als **'iemand van ons'** aanzien. De vraag is dan natuurlijk: wie is die 'ons'? *"Van vreemdelingen moet ik niks hebben, maar mijn buur is een vreemdeling en hij is dik in orde!"* Zo gaat het vaak. **Er zijn samenlevingsproblemen, maar menselijk contact lost veel vooroordelen en moeilijkheden op.** En dat laatste is geen mening, maar een in de sociale agogiek vastgesteld feit.

Het ligt voor de hand om vanuit het lokaal bestuur die 'ons-groep' te omschrijven als **'alle Bruggelingen'**, ongeacht leeftijd, handicap, huidskleur, opleidingsniveau, overtuiging. Onderstaande cijfers uit de lokale integratiescan geven inzicht in de houding van de Bruggeling t.o.v. diversiteit. De **Bruggeling** staat dus **iets positiever tegenover diversiteit dan de gemiddelde Vlaming**, en bijna twee derde van de inwoners vindt dat er **ontmoetingsactiviteiten** moeten georganiseerd worden. Het beeld van de bevolking over diversiteit is dus minder negatief en wantrouwig dan vaak wordt aangenomen. Een actief en positief discours rond diversiteit kan dus wel degelijk een effect hebben. Een positief, verbindend narratief vanuit het bestuur over diversiteit is essentieel. De nabijheid van het lokale bestuur en de burgemeester als verbindende figuur maken een verschil.

Indicator	Brugge	Vlaams Gewest
Houding tegenover diversiteit		
Aandeel inwoners dat het eens is met de voorgelegde stelling rond diversiteit		
- Mensen met een verschillende herkomst leven goed samen in mijn gemeente.	59%	54%
- Ik vind de aanwezigheid van mensen met een verschillende herkomst in mijn gemeente een verrijking.	53%	46%
- Ik zou het zinvol vinden als er in mijn gemeente activiteiten worden georganiseerd waarbij mensen met een verschillende herkomst elkaar beter leren kennen.	61%	58%
- Ik zou het niet prettig vinden als er een gezin met een verschillende herkomst in het huis naast mij komt wonen.	18%	20%
- Ik vind dat er in mijn gemeente te veel mensen met een verschillende herkomst wonen.	26%	31%

6.1 Representatieve beeldvorming / Inclusieve communicatie

Diversiteit is een realiteit, en het is aan iedereen om stappen te zetten om beter samen te leven. Maar ... onbekend is onbemind. Werken aan **representatieve beeldvorming** kan de ogen openen voor andere bevolkingsgroepen in de stad. Als dat bovendien op een niet-polariserende, verbindende en genuanceerde manier gebeurt, is de eerste positieve stap al gezet.

Signaal	De stad moet een voorbeeldfunctie vervullen op vlak van representatieve beeldvorming en inclusieve communicatie . Het is belangrijk dat alle inwoners zich kunnen herkennen in de communicatie van hun stad. De communicatie moet de bestaande diversiteit weerspiegelen en vrij zijn van stereotypen of vooroordelen . Het moet verschillende perspectieven aan bod laten komen in de communicatie. Daarbij gaat het zowel over de beelden die gebruikt worden als over de verhalen die verteld worden.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Communicatiemedewerkers laten zich bijscholen over deze thema's (bv. via de campagne 'Other talk on migration', van 11.11.11 en Vluchtelingenwerk Vlaanderen). ● Meer aandacht voor representatieve beeldvorming en positieve verhalen in het stadsmagazine, bij branding, werving ... ● Verenigingen van mensen met een migratieachtergrond meer zichtbaar maken door hun communicatie over te nemen en te delen op de sociale mediakanalen van de stad. Zo is er een groter bereik. ● In de wijkwerking van Mintus actief rond diversiteit werken. ● In culturele projecten diversiteit meenemen.
Meer info	https://11.be/other-talk/about-other-talk https://www.orbitvzw.be/ https://www.integratie-inburgering.be/nl/openblik

6.2 Samenbrengen bevolkingsgroepen

Signaal	Uit de lokale integratiescan blijkt dat 61% van de Bruggelingen het zinvol zou vinden als er in de gemeente meer activiteiten worden georganiseerd waarbij mensen met een verschillende herkomst elkaar beter leren kennen .
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Maak van het bevorderen van sociale cohesie een speerpunt in zowel het welzijns- als het cultuurbeleid. • Beperk de visievorming in het culturele domein niet tot toerisme, erfgoed en kunsten. Verbreed de 'scope' van het cultuurbeleid naar ook het 'bevorderen van sociale cohesie via cultuur'. • Voer een actief beleid om wie ontmoetingsactiviteiten organiseert te blijven ondersteunen: buurtwerken, sociaal-culturele organisaties, verenigingen, zelforganisaties. • Betrek zowel professionele als niet-professionele organisaties.
Meer info	Cultuurbeleidscel, Brugs Cultuur Overleg, Avansa, Culturele Raad, De Federatie Sociaal-Cultureel werk, SAAMO, Inspringtheater Diversiteit (Lucas Vandenbussche)

Signaal	Uitwijken streeft via cultureel wijkwerk naar verbondenheid in buurten. Ze vormen de brug tussen het culturele en sociale veld. Ze leggen verbindingen tussen mensen. Dit mooie project mag niet verengd worden tot aanbieden van voorstellingen en organiseren van evenementen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Geef Uitwijken de opdracht en de armslag om echt werk te maken van sociaal-artistiek of sociaal-cultureel werk in wijken.
Meer info	Brugge Plus, Avansa, Batterie, House of Time

Signaal	Het House of Time is een plek waar van inclusie werk gemaakt wordt, een vrijplaats op 'de rand' van de cultuursector.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Geef het House of Time de nodige armslag om die taak waar te kunnen maken, voorzie een structurele ondersteuning.
Meer info	House of Time

Signaal	De oefenkansen Nederlands (Praattafels, SamenSpel, Amuzi, Mozaïek, Stad-op-Stap) brengen oude en nieuwe Bruggelingen op een positieve manier samen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie verdere ondersteuning van die initiatieven. • Zet vrijwilligers in, maar omkader die vrijwilligers op een voldoende professionele manier.
Meer info	Diversiteitsdienst Avansa Ligo

Signaal	<p>Zet in op acties om de participatie van mensen met een migratieachtergrond in sport, jeugd en cultuur te versterken.</p> <p>We horen dat jongeren met een migratieachtergrond zelf de wens hebben om dat samen met leeftijdsgenoten zonder migratieachtergrond te doen. Een pleidooi dus om inclusief te werken en hen niet langer als een aparte groep te beschouwen.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Versterk de kennis en kunde in de stedelijke diensten Jeugd, Sport en Cultuur. • Geef de nodige ruimte aan experimenten en acties die een breder participatie nastreven: buurtsport, jaarlijkse NT2-voorstellingen, zomeraanbod voor OKAN-kinderen en jongeren (Integraal en anderen). Ook hier geldt ons motto: algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig. • Bekijk wat de rol kan zijn van de UITpas.
Meer info	Diversiteitsdienst, Avansa, Ligo, Integraal, Buurtsport, Demos, Agentschap Integratie & Inburgering ...

Signaal	Herbekijk wat de rol van de vrijwilligerscentrale kan zijn in het ondersteunen van verenigingen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Beperk de werking van de vrijwilligerscentrale niet tot de stadsdiensten, laat hen een actievere rol opnemen naar niet-stadsspelers in het sociaal-culturele veld. • Laat hen voorop lopen in diversiteit en experimenten daarrond. • Geef hen een rol in vorming voor iedereen die met vrijwilligerswerk bezig is, onder meer rond het thema diversiteit.
Meer info	

Signaal	Blijf inzetten op buurtwerk via de lokale dienstencentra (Mintus).
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Versterk de kennis en kunde rond diversiteit in de buurtcentra. • Geef ruimte aan buurtwerk van onderop. • Betrek experten en partners als SAAMO bij dit werk.
Meer info	SAAMO buurtcentra

Signaal	In het Brugse culturele veld (het lerend netwerk BCO) wordt nagedacht over diversiteit en inclusie.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteun die denkoefening met raad en daad: visie, ondersteuning, samenwerking, projectmiddelen.
Meer info	BCO, Brugge Plus, Avansa, Batterie...

Signaal	<p>Uit onderzoek is gebleken dat zelforganisaties (bonding binnen de eigen herkomstgroep) essentieel zijn voor de integratie van mensen met een migratieachtergrond.</p> <p>Bonding is een noodzakelijke voorwaarde om aan bridging te kunnen werken.</p> <p>De ondersteuning van het verenigingsleven van mensen met een migratieachtergrond is dus belangrijk.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • De ondersteuning van de zelforganisaties en de federaties van zelforganisaties (FMDO en anderen, Refu Interim...) moet verbeterd en uitgebreid worden. Veranker die steun structureel. • Verbeter het subsidielement voor zelforganisaties (vrijwilligersorganisaties); laat het op termijn ineenvloeien met het 'gewone' reglement van de dienst cultuur. • Zorg voor incentives voor het reguliere verenigingsleven of voor initiatieven die expliciet de brug maken tussen groepen (Wij Vrouwen Samen, via Avansa e.d.m.).
Meer info	Dienst Cultuur, FMDO, Refu Interim, Avansa, Federatie Sociaal-Cultureel Werk, VVSG

7. Bijzondere doelgroepen

7.1 Kwetsbare vrouwen en meisjes

Signaal	Dreigend isolement De integratielessen volstaan niet om cultuurverschillen en om rechten en plichten in België te begrijpen. Dat leidt tot onbegrip, foute interpretaties, polarisatie ... Kwetsbare vrouwen kennen hun rechten onvoldoende , zitten vast in een stereotiep rollenpatroon, vinden moeilijker aansluiting bij onze maatschappij en geraken zo in een isolement. Het moet duidelijk zijn dat we in Brugge uitgaan van onvervreembare individuele rechten. Maar door 'onze' waarden en normen ongenueanceerd op te dringen, duwen we mensen nog verder weg. Daarom moeten we onder het motto 'algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig' durven kiezen voor pragmatische oplossingen waarvoor starre principes soms moeten wijken.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Aparte vormingen / activiteiten om kwetsbare vrouwen te empoweren. Dat kan best eerst binnen een veilige groep als opstap naar emancipatie in de ruimere gemeenschap. We denken o.a. aan zelforganisaties, toeleiders via 'Wij Vrouwen Samen', aparte praattaafels voor vrouwen en een apart zwemuurtje. Dit zwemuurtje zou bovendien ten goede komen aan alle vrouwen die zich zo comfortabeler voelen.• Randvoorwaarden voor integratie moeten vervuld zijn, bv. kinderopvang. Inspirerend voorbeeld: het project 'Kanga' in Oostende.• Nood aan een toeleider en brugfiguur uit de Afghaanse gemeenschap. Dit is perfect te verantwoorden als grootste groep Brugse inwoners met niet-Europese roots.• Inzetten op ondersteuning van democratische, open initiatieven in de Islamitische gemeenschap.
Meer info	Avansa Project Vrouwenambassadeurs FMDO: https://www.fmdo.be/projecten/vrouwenambassadeurs Taranta Ligo Brugge-Oostende-Westhoek: project Kanga in Oostende <i>Kanga is een project waar Nederlandse les, inburgering, opvoedingsondersteuning en kinderopvang gecombineerd worden in één ruimte.</i> <i>Het is gericht op laaggeletterde moeders met jonge kinderen die recent naar België migreerden en nog geen inburgeringstraject volgden.</i>

Signaal	<p>Meisjeswerking</p> <p>Moeilijk bereikbare, kwetsbare doelgroepen bereik je nog altijd best outreaching. Dit heeft de meisjeswerking van Route 36 goed begrepen als preventiemiddel bij uitstek. Doorheen de voorbije jaren bereikten ze met hun activiteiten op vaste tijdstippen zo'n 60 meisjes tussen 12 en 25 jaar. Meisjes krijgen er vertrouwen, voelen zich gelijkwaardig, krijgen hulp en zorg op een informele manier. De groep brengt het beste in hen naar boven omdat ze er iets voor een ander kunnen betekenen.</p> <p>Helaas wordt dit vindplaatsgericht werken afgebouwd ten voordele van algemene preventieve campagnes. Het een hoeft het andere niet uit te sluiten.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Verder investeren in personele ondersteuning van de meisjeswerking Route 36 met 2 deelgroepen: -16 en + 16.
Meer info	

7.2 Doortrekkersterrein voor woonwagengewoners

Signaal	<p>Het realiseren van een doortrekkersterrein in uitvoering van het provinciaal RUP had al in 2016 een feit moeten zijn. De onderzoeksfase moest m.a.w. al lang achter de rug zijn. Financieel is er evenmin een excuus, want volledig gesubsidieerd vanuit Vlaanderen. Brugge moet dan ook zo vlug mogelijk zijn verantwoordelijkheid nemen zodat het recht op wonen ook voor deze doelgroep gewaarborgd is.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Doortrekkersterrein realiseren voor rondtrekkende en residentiële woonwagens.
Meer info	-

7.3 De moslimgemeenschap

Signaal	<p>Het Cultureel Islamitisch Centrum heeft eindelijk een geschikte nieuwe locatie in Sint-Andries gevonden. Het nieuwe bestuur van de moskee wil inzetten op een positieve relatie met de buurt. Het moet een open, transparant huis worden, waarvan ook de buurt gebruik kan maken.</p> <p>Ondertussen zorgt het Vlaams Belang al meteen voor polarisatie door angst te zaaien, onrust te stoken en mensen te mobiliseren voor een protestmars.</p>
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op verbinding met het buurtcomité als partner.
Meer info	Bestuur moskee, Buurtcomité

Signaal	De moslimgemeenschap is uiteraard groter dan wie direct betrokken is bij de moskee. Moslims worden meer en meer gevisieerd als potentieel gevaar voor onze traditionele samenleving. Ze voelen zich hier niet (langer) thuis.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Brugge zet als warme Stad in op verbinding van, met en tussen alle Bruggelingen en ondersteunt hierbij de dialog die gevoerd wordt tussen verschillende actoren.
Meer info	VILD, de Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog

7.4 Mensen zonder wettig verblijf

Signaal	Deze groep is er en niemand weet over hoeveel mensen het exact gaat. Hun leven staat on hold. Alle aandacht gaat naar overleven. Projecten waarin deze mensen bed, bad, brood én begeleiding wordt aangeboden kunnen ademruimte geven. Zo ontstaat de nodige rust en ruimte om over de toekomst na te denken en niet te blijven hangen in de dagelijkse strijd. Met de start van het project 'Opvang en Oriëntatie' bouwt de stad mee aan een toekomstperspectief voor mensen zonder wettig verblijf. Daarmee zoekt de stad, samen met andere steden (zoals onder meer Antwerpen en Gent) en met Fedasil mee naar realistische, haalbare en menswaardige oplossingen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • De steun aan het project 'Opvang en Oriëntatie' moet verder gezet worden. • Het middenveld is een essentiële partner in dit project en moet op een structurele manier betrokken blijven. • Extra middelen voor het CAW om deze doelgroep te ondersteunen. • Toeleiding naar ICAM-coaches (Dienst Vreemdelingenzaken). Hoewel deze coaches vooral gericht zijn op vrijwillige terugkeer, kunnen ze ook asielzoekers bijstaan om een legaal verblijf te krijgen.
Meer info	vzw ELIM: Steunpunt vluchtelingen regio Roeselare. Deze vrijwilligerswerking staat in voor het onthaal en het organiseren van activiteiten om vluchtelingen, asielzoekers en mensen zonder papieren te ondersteunen, te begeleiden en te integreren in onze samenleving. https://welzijnswijzer.roeselare.be/system/files/attachments/elim_folder.pdf

Signaal	Mensen zonder wettig verblijf vallen overal tussen de mazen van het net . Een veilige terugkeer naar het land van herkomst is vaak niet mogelijk. Ook de vrijwilligers die hen bijstaan als een soort 'mantelzorger', hebben ondersteuning nodig. Op lokaal niveau zijn tegemoetkomingen mogelijk i.f.v. een menswaardiger bestaan in de stad waar ze ondertussen leven. Ook dat biedt ruimte om aan een toekomstperspectief te werken en zorgt er tegelijkertijd voor dat ze niet (helemaal) in de anonimiteit en marginaliteit verdwijnen.
----------------	--

Acties	<ul style="list-style-type: none"> ● Een soort identiteitskaart op stadsniveau waarmee mensen zonder papieren beroep kunnen doen op bepaalde rechten, naar het voorbeeld van Luik. ● Mobiliteit: financiële tussenkomst bij busabonnementen voor ouders van kinderen zonder wettig verblijf, naar het voorbeeld van Gent. https://stad.gent/nl/mobiliteit-openbare-werken/de-lijn-jaarabonnement-ouder-van-kinderen-0-11-zonder-wettig-verblijf ● Digi-Welcome uitbreiden naar mensen zonder wettig verblijf. <i>Digi-Welcome is het project dat digitaal zwakkere groepen versterkt in hun digitale vaardigheden.</i> ● Vrijtijdsinvulling: de Stad Brugge kan bestaande eigen initiatieven toegankelijk maken voor deze doelgroep (bv. onderwijs / opleidingen / cursussen in het stedelijk onderwijs, sportcentra, speelpleinwerking ...) en bemiddelen opdat andere organisaties hetzelfde zouden doen (verenigingen, sportclubs ...). Dit geldt des te meer voor kinderen en jongeren, want hun recht op spelen en op vrije deelname aan het culturele en artistieke leven is verankerd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind.
Meer info	<p>JVA Maldegem: De Jeugdwerking Voor Anderstaligen is een organisatie van vrijwilligers die anderstalige kinderen en jongeren met een migratieachtergrond ondersteunt en begeleidt. Doelstellingen: de kennis van het Nederlands vergroten en de integratie tussen de jongeren in Maldegem vergroten. JVA krijgt daarvoor subsidies van het lokale bestuur.</p>